

**Az
LTE Hungária Vasúti Árufuvarozó és Logisztikai Korlátolt Felelősségű Társaság
ÜZLETSZABÁLYZATA**

Érvényes: 2016. január 01. napjától

Az LTE –HU jogosult a jelen Üzletszabályzatot egyoldalúan módosítani.

Az Üzletszabályzat egyoldalú módosítása esetén az LTE-HU köteles a módosítások hatályba lépését megelőző legalább 15 (Tizenöt) nappal korábban a vele szerződéses jogviszonyban álló Megrendelőket az Üzletszabályzat módosításának tényéről, a módosítással érintett rendelkezésekről és a módosított Üzletszabályzat hozzáférhetőségéről írásban értesíteni.

Módosítások	
--------------------	--

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	4
II. A vasúti áru fuvarozás általános feltételei.....	4
2. Fuvarozás előkészítése	4
2.1. Megrendelés, visszaigazolás (VÁSZ 3 §)	4
2.2. A rakodásra vonatkozó, valamint a forgalom- és árubiztonságot szolgáló követelmények, előírások (VÁSZ 3 §)	5
2.3. A feladó részére rendelkezésre álló rakodási idő, továbbá a rakodási idő szünetelésének esetei (VÁSZ 3. §)	5
2.4. Az érték- és érdekbevallás módja, részletes feltételei, valamint a fuvarlevélbe történő bejegyzés módja (VÁSZ 3 §)	6
2.5. Felelősség a fuvarlevélbe bejegyzett adatokért (VÁSZ 7 §)	6
2.6. A küldemény vasúti társaság által végzett tartalom- és tömegvizsgálatának, valamint a megállapítások rögzítésének módja (VÁSZ 8 §)	6
3. A vasúti fuvarozás.....	7
3.1. A fuvarozás útvonala (VÁSZ 11 §)	7
3.2. Árukíséret (VÁSZ 12 §)	7
3.3. A hatósági kezelések (VÁSZ 13 §)	7
3.4. A fuvarozási határidő (VÁSZ 14 §)	8
3.5. A fuvarozási akadály (VÁSZ 15 §)	8
3.6. Utólagos rendelkezés (VÁSZ 16 §)	8
4. A küldemény kiszolgáltatása.....	9
4.1. Értesítés a küldemény megérkezéséről (VÁSZ 17 §)	9
4.2. A kiszolgáltatási akadály (VÁSZ 18 §)	9
4.3. A fuvarlevél kiváltása és a küldemény kiszolgáltatása (VÁSZ 19 §)	10
4.4. Fenntartás a kiszolgáltatásnál (VÁSZ 20 §)	10

4.5.A kirakás, a vasúti kocsik visszaadása (VÁSZ 22 §).....	11
5. A fuvarozás költségei (VÁSZ 23 §).....	12
5.1. A díj és a költségek megfizetése.....	12
6. Felelősség (VÁSZ 25-30 §).....	12
6.1. Tömegveszteség.....	12
6.2. Fuvarozási határidő túllépése.....	12
6.3. Áru elveszése.....	13
6.4. Kártérítés.....	13
6.5. Fuvarozó zálogjoga.....	13
6.6. Feladó felelőssége.....	14
6.7. Vélelem újrafeladás esetén.....	4
7. Igényérvényesítés.....	14
8. Egyéb küldemények.....	15
8.1. Intermodális fuvarozási egység.....	15
8.2. A saját kerekein futó vasúti jármű.....	15
IV. Vontatás1.....	5
4.1. Általános rendelkezések.....	15
4.2. Vontatási szolgáltatások.....	16
4.2.1.Vonattovábbítási szolgáltatás.....	16
4.2.2. Tolatási szolgáltatás.....	17
4.2.3. Egyéb vontatási szolgáltatások.....	17
4.2.4. Vontatáshoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások.....	18
4.3. A vontatási szolgáltatások megrendelése.....	18
4.4. Vontatási szolgáltatások teljesítése.....	19
4.5. A vontatási szolgáltatások díjai.....	20
4.6. Megrendelői reklamáció rendezése.....	20
V. Záró rendelkezések.....	20
Mellékletek	

I. Bevezetés

Az LTE Hungária Vasúti Árufuvarozó és Logisztikai Korlátolt Felelősségű Társaság (1117 Budapest, Október Huszonharmadika utca 8-10., a továbbiakban : LTE-HU) az LTE nemzetközi cégcsoporthoz tartozó, Magyarországon bejegyzett Cg.01-09-918483 cégjegyzékszámú vasúti társaság, amely, HU OÁ 2014 0003 számú országos vasúti árutovábbítási engedéllyel rendelkezik.

A jelen üzletszabályzat az LTE-HU vasúti árufuvarozási és vontatási szolgáltatásának általános feltételeit tartalmazza, melyek jogszabályi alapjait a

- 2013 évi V. törvény (Polgári Törvénykönyv)
- a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény
- a vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 32/2009. (II. 19.) Korm. Rendelet (VÁSZ) mindenkor hatályos rendelkezései képezik.

Nemzetközi relációban az üzletszabályzat akkor alkalmazható, ha nemzetközi egyezmény eltérően nem rendelkezik.

Az LTE-HU nemzetközi relációban a Bernben az 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) B Függelékét képező, a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozási Szerződésre vonatkozó Egységes Szabályokban (CIM), valamint az egyezmény C Függelékét képező, a Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzatban (RID) foglalt rendelkezéseket, a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SzMGSz) előírásait valamint a teherkocsik használatára vonatkozó általános szerződést (AVV) is figyelembe veszi.

A jelen üzletszabályzatot és annak módosításait az LTE-HU a honlapján (www.lte.hu) teszi közzé, valamint székhelyén térítés ellenében, kinyomtatva is hozzáférhetővé teszi.

Az LTE Hungária díjszabása nem képezi az üzletszabályzat részét, az a honlapján hozzáférhető. Az LTE-HU díjszabási kilométermutatót nem ad ki, a díjszabási távolságot a mindenkor hatályos Hálózati Üzletszabályzat (továbbiakban: HÜSZ) adatai (www.vpe.hu) alapján állapítja meg.

II. A vasúti árufuvarozás általános feltételei

2. Fuvarozás előkészítése

2.1. Megrendelés, visszaigazolás (VÁSZ 3 §)

A feladó megrendelését szóban, írásban, telefaxon vagy elektronikus úton az LTE-HU Kft. székhelyére címezve teheti meg.

A szóban megtett megrendelést írásban 24 órán belül meg kell erősíteni.

Az ajánlatkérés nem minősül megrendelésnek.

A fuvarozási szerződés akkor jön létre, ha a megrendelést az LTE-HU mint vasúti társaság írásban (nyilatkozat átadásával, fax, levél vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentum megküldésével) visszaigazolja. A fuvarozási szerződés megrendelés, illetőleg annak elfogadása hiányában is létrejön, ha a vasúti társaság a küldeményt és a továbbításához szükséges okmányt fuvarozás céljából átveszi.

A megrendelésnek tartalmaznia kell a fuvarozás teljesítéséhez szükséges adatokat, így különösen az áru megnevezését, mennyiségét, a berakás kívánt helyét és időpontját, a

rendeltetési állomást, valamint a vasúti társaság által kért, vagy a feladó megítélése szerint lényeges egyéb adatokat és feltételeket.

A feladó a megrendelésben közölheti, hogy ajánlatát mely időpontig tartja fenn.

A megrendelésben nem megjelölt szolgáltatásokat a vasúttársaság nem köteles elvégezni.

Az LTE-HU jogosult partnereivel a megrendelés és visszaigazolás módját, valamint egyéb, a fuvarozást érintő kérdéseket keretszerződésben szabályozni.

Az LTE-HU jogosult a megrendelés megtételére formanyomtatvány alkalmazását előírni, amelyet honlapján tesz hozzáférhetővé.

Az LTE-HU a megrendelést legkésőbb a kézhezvételt követő 3. nap 20 óráig írásban/elektronikus úton visszaigazolja. A visszaigazolásban vasúti kocsi biztosítása esetén közli a feladóval a vasúti kocsik darabszámát és jellegét (fedett vagy nyitott, illetőleg normál vagy különleges kocsi), a kiállítás helyét és idejét. Amennyiben a vasúti kocsit a megrendelő biztosítja, akkor az adatok közlésére ő köteles.

A feladó a rakodás tervezett megkezdését megelőző 72 órán belül jogosult a szerződéstől díjmentesen elállni. Ennél későbbi elállás esetén a feladó a Díjszabásban megjelölt lemondási díjat köteles megfizetni.

2.2. A rakodásra vonatkozó, valamint a forgalom- és árubiztonságot szolgáló követelmények, előírások (VÁSZ 3 §)

A küldemények berakása a feladó, kirakása a címzett feladata és felelőssége.

A kocsik rakodását a RIV II. melléklet 1.- 3. kötetében (Rakodási Szabályok) előírtak szerint kell a vasúti kocsin megjelölt terhelési határ figyelembe vételével végrehajtani. Veszélyes áruk fuvarozása esetén be kell tartani a 2006. évi LXXVII. törvénnyel kihirdetett COTIF C. függelék (RID) előírásait is. A rakodásra vonatkozó szabályokon kívül a feladó köteles a pályahálózat-üzemeltető forgalombiztonsági és egyéb előírásait is betartani.

Rakoszerek biztosítására külön megállapodás alapján, díj ellenében kerülhet sor.

Az LTE-HU a nem megfelelően rakodott áru fuvarozását megtagadhatja.

A feladó/átvevő köteles a rakodás befejezése után a rakodóterületet az esetleges anyagelszóródásoktól megtisztítani és azt tisztán visszaadni.

Rakodási hiányosság útközbeni megállapítása esetén az LTE-HU a feladót értesíti, aki köteles intézkedni a hiányosság megszüntetésére. Az intézkedés végrehajtására az LTE-HU 4 óra díjmentes kezelési időt biztosít, ennek letelte után a Díjszabásban meghatározott várakozási díjat számítja fel.

A rakodási hiányosság megszüntetéséig eltelt idővel a fuvarozási határidő meghosszabbodik.

2.3. A feladó részére rendelkezésre álló rakodási idő, továbbá a rakodási idő szünetelésének esetei (VÁSZ 3 §)

A kocsi kiállítására köteles fél a megrendelésben/szerződésben foglalt feltételeknek megfelelő, a fuvarfeladat végrehajtására alkalmas, ép és tiszta vasúti kocsit köteles a szerződésben meghatározott helyen és időben kiállítani. Amennyiben a feladó véleménye szerint a kiállított vasúti kocsi nem megfelelő, arról az LTE-HU képviselőjével jegyzőkönyvet kell felvenni. A feladó jogosult a berakásra alkalmatlan kocsit díjmentesen lemondani.

Az LTE-HU berakásnál a vasúti kocsik megrakására legalább 24 óra díjmentes rakodási időt biztosít. Az irányadó rakodási időt a felek határozzák meg. A rakodási idő szünetel szombaton, vasárnap és a munkaszüneti napokon a megelőző munkanap 22 órájától a munkaszüneti napot követő munkanapon 6 óráig.

A rakodási idő túllépése esetén fizetendő várakozási díjat a Díjszabás tartalmazza. A küldemény fuvarozásra történő át- és felvételét az LTE-HU a fuvarlevél feladói példányán tett bejegyzéssel igazolja. Az áru fuvarozásra megnyitott vasúti szolgálati helyek felsorolását a HÚSZ (www.vpe.hu) tartalmazza.

A vasúti kocsi zárása, plombával ellátása a feladó felelőssége.

Ha az áru fuvarozását jogszabály különleges feltétel (előírás) teljesítéséhez köti, annak teljesítése hiányában az áru nem vehető fel fuvarozásra. Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a különleges feltételeket a feladónak kell teljesítenie.

Veszélyes áru csak olyan feladási helyen vehető fel fuvarozásra, illetve szolgáltatható ki, ahol az áru biztonságos kezelésének feltételei megvannak.

Nem vehető fel fuvarozásra az az áru (veszélyes áru), amely a forgalom biztonságát, továbbá mások személyét vagy vagyonát veszélyezteti és a küldemény ezen tulajdonságai (veszélyforrások) jogszabályban meghatározott különleges feltételek (előírások) megtartásával sem küszöbölhetők ki.

2.4. Az érték- és érdekebevallás módja, részletes feltételei, valamint a fuvarlevélbe történő bejegyzés módja (VÁSZ 3 §)

A feladó általi érték- és érdekebevallás a fuvarlevélen történik. A feladó a fuvarlevélen bármely áru értékét feltüntetheti. Az értékbevallás összegét a fuvarlevélen számmal és betűvel is fel kell tüntetni. Az értékbevallás szándékát a feladónak a megrendelésben fel kell tüntetni. Az értékbevallással történő feladás díját a díjszabás tartalmazza. Az LTE-HU az áru értékének igazolására számlát, illetve szakértő által kiállított értékbecslő nyilatkozatot kérhet.

Ha a feladó a fuvarozási határidő megtartása iránti rendkívüli érdekét a fuvarlevélen feltünteti, az LTE-HU vasúti társaság ezt - különdíj ellenében - a fuvarlevélben tett nyilatkozatával fogadja el.

2.5. Felelősség a fuvarlevélbe bejegyzett adatokért (VÁSZ 7 §)

A fuvarozási szerződésről küldeményenként fuvarlevelet kell kiállítani. A fuvarlevelet a feladó állítja ki, aki felel a fuvarlevélbe bejegyzett adatoknak és nyilatkozatoknak a helyességéért, viseli mindazokat a következményeket, amelyek a helytelen adatok és nyilatkozatok bejegyzéséből adódnak. A feladót terheli a felelősség a bejegyzésekért abban az esetben is, ha a fuvarlevelet a feladó kívánságára és adatszolgáltatása alapján azt az LTE-HU állította ki. A fuvarlevél fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott, elektronikus dokumentum formájában is kiállítható.

A fuvarlevélnek tartalmaznia kell a jogszabályban / nemzetközi egyezményben előírt adatokat valamint minden olyan adatot, tájékoztatást és nyilatkozatot (a továbbiakban együtt: közlés) amelyet bármelyik fél szükségesnek tart. Ha a közlés a megfelelő rovatba terjedelme miatt nem jegyezhető be vagy ilyen rovat nincs, - az elektronikus dokumentum kivételével - a fuvarlevélhez csatolt pótlapon kell a közlést rögzíteni. A fuvarlevelet a feladó és az LTE-HU képviselője írja alá. Az aláírás bélyegzőlenyomattal, gépi könyvelési jellel vagy más megfelelő módon helyettesíthető. Ezen rendelkezésektől a felek nem térhetnek el.

2.6. A küldemény vasúti társaság által végzett tartalom- és tömegvizsgálatának, valamint a megállapítások rögzítésének módja (VÁSZ 8 §, 10 §)

Az áru átvételét az LTE-HU a szerződésben meghatározott feladási helyen a fuvarlevél feladói példányán történő bejegyzéssel (dátum, időadat, aláírás, bélyegző) ismeri el.

A küldemény fuvarozásra történő felvétele során az LTE-HU ellenőrzi a fuvarlevél adatait, valamint külső vizsgálatot az áru és a csomagolás állapotát, az árudarabok együvé tartozását szolgáló jeleket és - ha az átvétel a feladó által végzett berakást követően történik - a rakománynak a vasúti kocsiban való elhelyezését és rögzítését.

A feladó kérésére az LTE-HU - amennyiben az lehetséges – feladó költségére ellenőrzi az áru bruttó tömegét és darabszámát is. Ha a vasúti társaság a tömeg-megállapítást és a darabszámlálást elvégzi, az áru megállapított tömegét, illetve a darabszámát a fuvarlevélbe bejegyzzi.

Ha a vizsgálat során az LTE-HU az áru sérülését, a csomagolás, rakodás hiányosságát vagy szabálytalanságát, a fuvarlevélbe bejegyzett valamely adat pontatlanságát vagy valótlanosságát állapítja meg, illetve a feladó szakszerűtlen nyilatkozatot tesz, vagy utasítást ad, az LTE-HU a hiányosság, szabálytalanság tényét a fuvarlevélbe bejegyzzi, és a feladóval elismerteti (fenntartás). Ha a feladó a fenntartást nem ismeri el, illetve a sérülés, hiba, hiányosság a forgalom biztonságát, mások személyét, vagyonát veszélyezteti, a vasúti társaság elállhat a szerződéstől. Amennyiben az LTE-HU elállási jogával nem élne, az harmadik személyekkel szembeni felelősségét nem alapozza meg. Az LTE-HU ebből eredő kárát a feladó köteles megtéríteni.

Ha az LTE-HU a fuvarlevélbe nem jegyzett be fenntartást - az ellenkező bizonyításáig - vélelmezni kell, hogy a küldemény felvételénél a küldemény és annak csomagolása, a vasúti kocsiban történő elhelyezése és rögzítése megfelelő volt, valamint a fuvarozáshoz, illetve az útközben történő hatósági kezeléshez szükséges iratok megvoltak.

3. A vasúti fuvarozás

3.1. A fuvarozás útvonala (VÁSZ 11 §)

Ha a feladó és az LTE-HU a fuvarozás útvonalában megállapodtak, akkor az áru fuvarozást ezen az útvonalon kell teljesíteni, ilyen megállapodás hiányában a fuvarozás útvonalát az LTE-HU határozza meg.

Az LTE-HU a küldeményeket csak külön megállapodás alapján, különdíj ellenében továbbítja a feladó által előírt útirányon.

A fuvarozási útvonalakat a Hálózati Üzletszabályzat (www.vpe.hu) előírásai határozzák meg.

3.2. Árukíséret (VÁSZ 12 §)

Ha jogszabály vagy a jelen üzletszabályzat meghatározott áru fajtákhoz előírja, a feladó köteles a küldeményhez árukísérőt biztosítani. Egyéb esetben kísérőt a feladó a vasúti társaság hozzájárulásával adhat.

Az árukísérő a küldeményt felügyelete alatt tartja, szükség esetén kezeli, gondozza, a hatósági kezeléseknél közreműködik.

A kísérő helyét és utazásának egyéb feltételeit a körülmények, a célszerűség és a biztonság követelményeinek figyelembe vételével kell esetenként meghatározni.

3.3. A hatósági kezelések (VÁSZ 13 §)

A fuvarozás során a küldeményt érintő hatósági kezeléseknél felmerülő teendők ellátásáról az LTE-HU gondoskodik.

Ha a feladó a hatósági kezeléseknél személyesen vagy képviselője útján részt kíván venni, akkor az LTE-HU a feladót, illetve a megbízottat a hatósági kezelés helyéről és idejéről értesíti. Ilyen esetben sem a feladó, sem a képviselője nem veheti birtokba az árut.

Az LTE-HU a hatósági kezeléseknél és a kísérő okmányok kezelése során a feladó megbízottjának minősül.

3.4. A fuvarozási határidő (VÁSZ 14 §)

A fuvarozási határidő 1 nap kezelési idő, továbbá minden megkezdett 200 km-es fuvarozási távolság után 1 nap.

A fuvarozási határidő a feladást követő napon 0 órakor kezdődik, és az előző bekezdés szerint számított napon jár le.

A fuvarozási határidő szünetel, ha a küldeményt az LTE-HU érdekkörén kívül álló okból tartóztatják fel.

Az LTE-HU a fuvarozási határidő szünetelésének tényét, okát és tartamát a fuvarlevélbe bejegyzi. A bejegyzés elmulasztása esetén az LTE-HU a szünetelésre nem hivatkozhat.

Szünetel a fuvarozási határidő:

- szombaton, vasárnap és a fizetett munkaszünetes napokat megelőző munkanap 22 órától az azokat követő munkanap reggel 6 óráig;
- ha a küldemények feltartóztatása a feladó hibájából adódik;
- ha a feltartóztatást az LTE-HU ki nem kerülhette, illetve elhárítása tőle nem függött (pl. vis maior).
- ha az adott útvonalra, állomásra áruforgalmi korlátozás kerül megállapításra.

A fuvarozási határidő meghosszabbodik:

- hatósági intézkedés miatti feltartóztatás időtartamával;
- átrakás, vagy rakományigazítás miatti feltartóztatás időtartamával;
- a fuvarozási szerződés módosítás miatti feltartóztatás időtartamával;
- az utólagos rendelkezés teljesítéséhez szükséges időtartammal.

A határidő szüneteltetését, meghosszabbodását az LTE-HU a fuvarlevélbe bejegyzi.

3.5 A fuvarozási akadály (VÁSZ 15 §)

Ha a fuvarozás megkezdése vagy a feladott küldemény fuvarozása akadályba ütközik, és megfelelő másik útvonal áll rendelkezésre - amennyiben a feladó másként nem rendelkezik - a küldeményt a szerződés eredeti feltételei szerint a megfelelő másik útvonalon kell a rendeltetési állomásra fuvarozni. A fuvarozási határidőt és a fuvardíjat - ha a fuvarozási akadály nem az LTE-HU érdekkörében merült fel - a másik útvonal alapján kell számítani.

A fuvarozási akadályról az LTE-HU a feladót haladéktalanul értesíti, aki köteles az értesítés kézhezvételét követő 1 órán belül végrehajtható utasítást adni. Ennek elmaradása esetén az LTE-HU ezen időponttól a végrehajtható utasítást követő továbbításig vagy helyben történő kiszolgáltatásig a díjszabásban meghatározott várakozási díjat számítja fel.

A feladó a fuvardíjnak az akadály felmerültéig járó arányos részét köteles megfizetni, ha a fuvarozó bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

3.6. Utólagos rendelkezés (VÁSZ 16 §)

A feladót a küldemény kiszolgáltatásáig, vagy amíg a címzett a küldeménnyel nem rendelkezett, megilleti a küldeménnyel való rendelkezési jog. Az utólagos rendelkezés írásban érvényes.

Az LTE-HU a feladó fuvarozás megkezdését követően tett rendelkezésének teljesítését megfelelő biztosíték adásához kötheti, ha az a fuvarozás teljesítését terhesebbé tenné. Ha a feladó nem ad megfelelő biztosítékot, az LTE-HU fuvarozóként a kereskedelmi ésszerűség követelményei szerint, a feladó és a címzett érdekeit is figyelembe véve köteles eljárni. A fuvarozó ennek keretében a küldemény értékesítésére is jogosult.

Utólagos rendelkezésben a feladó kérheti, hogy a vasúti társaság a küldeményt más átvevőnek szolgáltatassa ki, más rendeltetési helyre továbbítsa, illetve azt a feladási állomásra fuvarozza vissza.

Az utólagos rendelkezésnek végrehajthatónak kell lenni. Nem hajtható végre az a rendelkezés, amelynek végrehajtásával a vasúttársaság veszélyeztetné a közlekedés biztonságát, mások egészségét, testi épségét, vagyont.

Az utólagos rendelkezés teljesítése során felmerült költségeket a feladó viseli. Az utólagos rendelkezés tényét, valamint annak végrehajtását vagy megtagadását a fuvarlevélbe be kell jegyezni.

4. A küldemény kiszolgáltatása

4.1. Értesítés a küldemény megérkezéséről (VÁSZ 17 §)

A feladó a küldemény átvételére jogosult címzettet és értesítésének módját a fuvarlevélen köteles megjelölni.

Az LTE-HU a küldemény megérkezéséről a címzettet késedelem nélkül köteles kimutathatóan értesíteni. Az értesítés megérkezését követően a küldeménnyel a címzett jogosult rendelkezni.

Az LTE-HU az értesítésben közli az átvételre jogosulttal a rakodás megkezdésének lehetséges időpontját, továbbá a rakodási, illetőleg az elviteli határidőt, amelyeknek ésszerűnek, valamint a szükséges műveletek elvégzésére elegendőnek kell lennie.

A küldemény megérkezéséről szóló értesítés vétele előtt az átvételre jogosult - amennyiben a feladó ellentétes utasítást nem adott, vagy másként nem rendelkezett - a küldemény átvételével kapcsolatosan utasítást adhat és kérheti:

- az értesítés mellőzését, vagy az értesítés meghatározott módját, illetve más személy értesítését,
- megbízottjának értesítését, illetve a küldeménynek megbízottja részére történő kiszolgáltatását,
- a küldemény tömegének, illetve darabszámának megállapítását,
- a küldeménynek az eredeti kiszolgáltatási helyétől eltérő, a vasúti fuvarozás szempontjából alkalmas helyen történő kiszolgáltatását.

Az utasítás végrehajtásával járó többletköltségeket az átvételre jogosult viseli.

Az LTE-HU a címzett által adott utasítás teljesítését megfelelő biztosíték adásához kötheti, ha annak teljesítése a fuvarozó kötelezettségét terhesebbé tenné. A fuvarozó megtagadhatja a címzett utasításának teljesítését, ha a címzett nem ad megfelelő biztosítékot.

4.2. A kiszolgáltatási akadály (VÁSZ 18 §)

Kiszolgáltatási akadály merül fel, ha az átvételre jogosult nem található, vagy a fuvarlevél kiváltását, illetve a küldemény átvételét megtagadja, a fuvarlevelet az értesítéstől számított 12 órán belül nem váltja ki továbbá, ha a küldemény kiszolgáltatása más okból nem lehetséges (pl: a címzett a szükséges hatósági eljárásokról a külön jogszabályokban meghatározott módon és határidőben nem gondoskodott, a veszélyes áruk kirakásának feltételeit nem biztosítja, a veszélyes áru kirakásánál felelősségvállaló nyilatkozatot nem tesz).

Ha a kiszolgáltatás nem lehetséges, az LTE-HU a feladót kimutathatóan értesíti, és tőle utasítást kér, melyet a feladó 1 órán belül köteles megadni. Az akadály felmerülésétől a kiszolgáltatásig az LTE-HU várakozási díjat számít fel.

Ha a feladó a fuvarlevélen kiszolgáltatási akadály esetére előre utasítást adott, illetve az árukísérő az akadály felmerülésekor ad utasítást, az LTE-HU az utasításoknak megfelelően jár el.

Ha a kiszolgáltatási akadályról szóló értesítés elküldése után, de az utasítás vétele előtt az átvételre jogosult a fuvarlevél kiváltására jelentkezik, az LTE-HU a küldeményt kiszolgáltatja, és erről - ha az átvevő más személy - a feladót értesíti.

Kiszolgáltatási akadály esetén az LTE-HU jogosult költségei fedezésére a Ptk. szerinti zálogjogát érvényesíteni.

4.3. A fuvarlevél kiváltása és a küldemény kiszolgáltatása (VÁSZ 19 §)

A rendeltetési állomáson a küldemény átvételére jelentkező személy átvételi jogosultságát az LTE-HU - a fuvarlevéllel egybevetve - megvizsgálja.

Az LTE-HU mint vasúti társaság az átvételre jogosultnak átadja a fuvarlevél megfelelő példányát és a vasúti kocsi, valamint a küldemény megvizsgálását követően, továbbá ha a feladót (címezett) fizetési kötelezettség terheli, a tartozás kiegyenlítése után a küldeményt az átvétel elismerése mellett kiszolgáltatja.

Az LTE-HU és az átvételre jogosult a küldeményt a fuvarlevélben foglalt adatokkal egybevetve azonosítja, valamint ellenőrzi a vasúti kocsi, a küldemény és a csomagolás külső állapotát.

A vasúti társaság - ha az átvételre jogosult nem él a 4.1. pontban meghatározott utasítási jogával - a küldeményeket a közforgalmú rakodóterületen szolgáltatja ki.

Amennyiben az átvételre jogosult él a 4.1. pontban meghatározott utasítási jogával, az LTE-HU - amennyiben az lehetséges - az átvételre jogosult írásbeli kérésére és költségére megállapítja az áru bruttó tömegét, valamint darabszámát. A mennyiség megállapítását lehetőleg a felvétel során alkalmazott módon kell elvégezni, és a vizsgálat eredményét a fuvarlevélbe be kell jegyezni.

4.4. Fenntartás a kiszolgáltatásnál (VÁSZ 20 §)

Ha az átvételre jogosult a kiszolgáltatás előtt vagy a kiszolgáltatáskor azt állítja, hogy a fuvarszköz, a küldemény, illetve annak csomagolása sérült vagy hiányos, a rakomány elmozdult vagy más rendellenesség történt, a küldeményt fenntartással veszi át. A fenntartás tényének a fuvarlevélben történő rögzítését, valamint a 4.3. pont szerinti vizsgálat 3 órán belül történő közös elvégzését a vasúti társaság nem tagadhatja meg. A lefolytatott közös vizsgálat a rakodási időt csak akkor hosszabbítja meg, ha a fenntartás helytálló volt.

Az átvételre jogosultnak a felismerhető hiba esetén 1 napon belül, illetve a kiszolgáltatáskor fel nem ismerhető hiba esetén a Ptk.-ban előírt határidőn belül kell fenntartását a vasúti társasággal közölnie, továbbá a fenntartás tényét és tartalmát a fuvarlevélben is rögzítenie kell.

A fuvarozási szerződés alapján támasztható igények - a szándékosan vagy súlyos gondatlansággal okozott károk kivételével - egy év alatt elévülnek. Az elévülés kezdő időpontja a küldemény címezettnek történő kiszolgáltatásának időpontja vagy az az időpont, amikor a küldeményt a címezettnek ki kellett volna szolgáltatni. Ezeket a rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha a fuvarozó a küldeményt több fuvarozási mód igénybevételel továbbítja.

Fenntartás esetén, illetve ha a vasúti társaság a küldemény kiszolgáltatása előtt a küldemény sérülését, részleges elveszését fedezi fel vagy valószínűsíti, a 4.3. pont szerinti

vizsgálat alapján jegyzőkönyvben rögzíti a küldemény állapotára, tömegére, darabszámára, valamint - amennyiben az lehetséges - a kár keletkezésének idejére és okára vonatkozó megállapításait.

A jegyzőkönyv másolatát a vasúti társaság az átvételre jogosultnak köteles átadni.

4.5. A kirakás, a vasúti kocsik visszaadása (VÁSZ 22 §)

Az átvételre jogosult köteles a vasúti kocsit a rakodási időn belül az LTE-HU-nak épen és tisztán visszaadni, továbbá elszállítani a kirakodásnál keletkező hulladékot, árumaradványt.

Ha az átvételre jogosult a küldeményt a rakodási időn belül nem rakja ki, vagy az elviteli határidőn belül a rakodóterületről nem viszi el, az LTE-HU a kocsi foglaltságáért, illetve a küldemény tárolásáért a Díjszabásban meghatározott díjat jogosult felszámítani.

Ha az átvételre jogosult a vasúti kocsit nem az előírt bekezdés szerinti állapotban adja vissza, illetve a hulladékot, árumaradványt nem szállítja el, a vasúti társaságnak az ezzel kapcsolatban felmerült költségét, kárát köteles megtéríteni.

Az esetleges hiányosságokról (pl. rakszerek hiánya, kocsisérülések, stb.) jegyzőkönyvet kell felvenni.

. Az irányadó rakodási időt a felek határozzák meg. A rakodási idő szünetel szombaton, vasárnap és a munkaszüneti napokon a megelőző munkanap 22 órájától a munkaszüneti napot követő munkanapon 6 óráig.

Veszélyes áruk kiszolgáltatása csak a címzett felelősségvállalása esetén lehetséges. A kirakás és tárolás körülményei alapján kiszabott esetleges hatósági bírságot és egyéb költséget a címzett köteles viselni.

5. A fuvarozás költségei (VÁSZ 23 §)

Az LTE-HU részére a szerződés teljesítése során nyújtott szolgáltatásaiért járó díját, továbbá a fuvarozásra szükséges és hasznosan fordított költségeit (a továbbiakban együtt: fuvar költség) a feladó fizeti meg. A feladó a fuvarlevélen a fuvar költség megfizetésére a címzettet vagy mást is megjelölhet költségviselőként. Ha az ily módon megjelölt költségviselő a fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a fuvar költséget a feladó fizeti meg.

5.1. A díj és a költségek megfizetése

A fuvardíjat és a feladási állomáson felmerült költségeket a feladó a részére megküldött számla alapján banki átutalással kézhezvételtől számított 20 napon belül fizeti meg. A fuvar költség elemeit és a mellékdíjakat a Díjszabás tartalmazza.

A rendeltetési állomáson felmerült mellékdíjakat és egyéb költségeket a címzett a részére megküldött számla alapján banki átutalással kézhezvételtől számított 20 napon belül fizeti meg.

6. Felelősség (VÁSZ 25-30 §)

6.1. Tömegvesztesség

Az olyan áruk esetében, amelyek természetüknél fogva a fuvarozás közben tömegükben általában veszteséget szenvednek, a vasúti társaság - a szándékos károkozás esetét kivéve - a megtett fuvarozási távolságtól függetlenül

- a) folyékony vagy nedves állapotban feladott áruk esetében a tömeg két százalékát,
- b) száraz áruknál a tömeg egy százalékát meghaladó mértékű tömegveszteségért felel.

Ha a küldemény többféle áruból áll, és azok tömegét a fuvarlevél külön-külön tartalmazza, a tömegveszteséget az egyes áruféleségekre külön-külön kell kiszámítani.

A vasúti társaság felelőségének korlátozására nem hivatkozhat, ha bizonyított, hogy a tömegveszteség a vasúti társaság érdekkörében felmerült okból származott.

6.2. Fuvarozási határidő túllépése

Ha a vasúti társaság a fuvarozási határidőt neki felróható okból túllépi, a késedelem minden megkezdett napjára a fuvardíj 1 százalékának - legfeljebb azonban a fuvardíjnak - megfelelő összegű kötbért fizet.

A küldemény teljes elveszése esetén a fuvarozási határidő túllépéséért kötbér nem követelhető. Részleges elveszés esetében a kötbér összegének alapja a késedelmesen kiszolgáltatót küldeményrészre eső fuvardíjrész.

Ha a küldemény megsérült és a vasúti társaság a fuvarozási határidőt túllépte, a jogosult - a kár megtérítésén felül - a fuvarozási határidő túllépéséért járó kötbért is követelheti.

6.3. Áru elveszése

A feladó elveszettnek tekintheti az árut, ha azt a vasúti társaság a fuvarozási határidő lejártát követő 30 napon belül nem szolgáltatja ki. A feladó kérésére a vasúti társaság az áru elveszéséről igazolást ad. Az igazolást legkésőbb az elveszés vélelmezett időpontjától számított egy éven belül lehet kérni.

A vasúti társaság értesíti a feladót, ha az elveszettnek tekintett áru a fuvarozási határidő lejártát követő egy éven belül megkerül. A feladó az értesítés vételét követő 30 napon belül a megkerült áruval rendelkezhet.

6.4. Kártérítés

Ha a vasúti társaság a küldemény teljes vagy részleges elveszéséért, illetve megsemmisüléséért kártérítéssel tartozik, a küldemény értékét az alábbi sorrend betartásával kell megállapítani:

- a) értékbevallás esetén a fuvarlevélen ilyen címen feltüntetett összeg,
- b) a szállítói számlában foglalt ár,
- c) a feladás helyén és idején érvényesülő piaci ár,
- d) az azonos nemű és minőségű árunak a feladás helyén és idején szokásos értéke,
- e) az áru tőzsdei ára.

A kártérítés összege - a szándékos károkozás esetét kivéve - a küldemény megsérülése esetében nem haladhatja meg

- a) a küldemény teljes elveszése esetén járó kártérítés összegét, ha a sérülés következtében a teljes küldemény értéke csökkent,
- b) az értékben csökkent rész elveszéséért járó kártérítés összegét, ha a küldeménynek csak egy része sérült meg.

Értékbevallás esetében a kártérítés felső határa - a szándékos károkozás esetét kivéve - a fuvarlevél szerinti bevallott összeg.

Ha a feladó külföldi, a fuvarozó által fizetendő kártérítés mértéke nem lehet magasabb, mint a feladó államának joga szerint fizethető legmagasabb kártérítési összeg.

6.5. Fuvarozó zálogjoga

Az LTE-t mint fuvarozót a fuvardíj és a költségek biztosítására zálogjog illeti meg azokon a dolgokon, amelyek a fuvarozással kapcsolatosan birtokába kerültek vagy amelyekkel okmányok útján rendelkezik. A zálogjog a fuvarozónak a feladóval szemben fennálló, más fuvarozási szerződésből származó lejárt és nem vitatott követelését is biztosítja.

6.6. Feladó felelőssége

A feladó a fuvarozóval szemben felelős azért a kárért, amely a nem megfelelő vagy hiányzó csomagolásból, a küldeménnyel kapcsolatos adatok, információk és okmányok hiányából, hiányosságából vagy pontatlanságából származott.

A feladó felróható közrehatásának minősül, ha olyan esetben, amikor jogszabály vagy a felek megállapodása szerint a küldeményt kísérettel kellett volna fuvarozni, nem rendelt kíséret, illetve az árut a vasúti társaság megtévesztésével vagy a jogszabály által előírt biztonsági szabályokat megszegve adta fel fuvarozásra.

Ha a feladó az LTE-t megtévesztve olyan árut ad fel, amely fuvarozására szerződés nem köthető, vagy az árut a külön jogszabályban előírt feltételek teljesítése nélkül adja fel fuvarozásra, a vasúti társaság - ennek felismerésekor, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - választása szerint

- a) a fuvarozást megtagadhatja, illetve abbahagyhatja,
- b) az árut a feladás helyére visszafuvarozhatja,
- c) az árut rendeltetési helyére továbbíthatja.

Ha a feladó a vasúti társaságot megtévesztve veszélyes árut a külön jogszabályban előírt feltételek teljesítése nélkül adja fel fuvarozásra, a vasúti társaság - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a fuvarozást megtagadja, illetve abbahagyja.

Eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában, ha a feladó a fuvarlevélbe a RID által előírt adatokat nem jegyzi be, a vasúti társaság - a RID által megengedett keretek között - a veszélyes árut kirakhatja, megsemmisítheti vagy ártalmatlanná teheti. Ebben az esetben a vasúti társaságnak nem kell kártérítést fizetnie, kivéve, ha az áru átvételénél tudott arról, hogy az áru veszélyes természetű.

A feladó az előző pontokban írtak szerint feladott áru fuvarozásával összefüggésben keletkezett kárt a vasúti társaságnak megtéríti. Mentese a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kár a vasúti társaság helytelen tájékoztatásának következménye.

A vasúti társaság kártérítést követelhet, ha a feladó

- a) az általa berakott áruval a kocsis terhelési határát vagy a vasúti pálya teherbíró képességét tömegbevallással feladott küldemények esetében túllépte, továbbá ezzel a vasúti társaságnak kárt okozott, vagy
- b) valótlan tömeg-, illetve tartalombevallással fuvardíj-megrövidítést okozott.

A vasúti társaság jogosult a küldemény felvételétől annak kiszolgáltatásáig a küldemény tartalmát a küldemény sérelme nélkül, lehetőség szerint a jogosult jelenlétében megvizsgálni, illetve a tömegét ellenőrizni.

Ha a tartalomvizsgálat eredménye eltér a fuvarlevél adataitól, az LTE jegyzőkönyvet vesz fel, amit – amennyiben a jogosult nincsen jelen, két független tanúval aláírat, és jogosult a tartalomvizsgálat költségeit a szerződő fél terhére felszámítani.

6.7. Vélelem újrafeladás esetén

Ha a küldeményt kirakás nélkül újból feladják anélkül, hogy a vasúti társaság őrizetéből kikerülne, a küldeménynek a kiszolgáltatásnál felfedezett sérülése vagy részleges elveszése esetén azt kell vélelmezni, hogy az a fuvarozás utolsó szakaszában keletkezett.

7. Igényérvényesítés

A fuvarozási szerződés alapján támasztható igények - a szándékosan vagy súlyos gondatlansággal okozott károk kivételével - egy év alatt elévülnek. Az elévülés kezdő időpontja a küldemény címzettnek történő kiszolgáltatásának időpontja vagy az az időpont, amikor a küldeményt a címzettnek ki kellett volna szolgáltatni. Ezeket a rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha a fuvarozó a küldeményt több fuvarozási mód igénybevitelével továbbítja.

Az LTE-HU a jogosult igényérvényesítését előzetes írásbeli felszólamláshoz köti.

A kártérítési és visszatérítési felszólamlást írásban, az elévülési időn belül kell az LTE-HU székhelyén benyújtani. A felszólamláshoz az igény elbírálásához szükséges okmányokat eredetiben kell mellékelni. Az LTE-HU a felszólamlást 10 napon belül érdemben vizsgálja és az eredményről (a felelősségét részben vagy egészben elismeri, illetve elutasítja) az igénylőt indokolással ellátva tájékoztatja.

8. Egyéb küldemények

8.1. Intermodális fuvarozási egység

Az intermodális fuvarozási egység fuvarozására a jelen üzletszabályzatban foglaltakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

Az intermodális fuvarozási egység fuvarlevelébe az előírtakon túl, egyéb eltérő szabályozás esetét kivéve, be kell jegyezni az intermodális fuvarozási egység jelét, pályaszámát, ellenőrző számát, az intermodális fuvarozási egység saját tömegét, az abba rakott áru tömegét és az össztömeget.

Az intermodális fuvarozási egység alkatrészének sérüléséből eredő kártérítés mértéke a helyreállítás költségének megfelelő összeg, amely - a szándékos károkozás esetét kivéve - nem haladhatja meg az intermodális fuvarozási egység elveszése esetén fizetendő összeget.

8.2. A saját kerekein futó vasúti jármű

A saját kerekein futó vasúti jármű fuvarozására a jelen üzletszabályzatban foglaltakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni.

Az saját kerekein futó vasúti jármű fuvarlevelébe az előírtakon túl be kell jegyezni a vasúti jármű jelét, illetve számát.

A vasúti társaság abban az esetben veszi fel fuvarozásra a valamely vasúti társaság vagy üzemben tartó járműparkjába be nem sorolt vasúti járművet, ha a vasúti jármű futóképességét a külön jogszabály által feljogosított szervezet igazolja.

A futóképesség igazolását (Futási bizonylat, Rk. engedély, Üzembe vételi engedély) a feladó/megbízó köteles a tervezett fuvarozás előtt időben beszerezni. Az ennek elmulasztásából keletkező többletköltségek a megbízót terhelik.

A saját kerekein futó vasúti jármű alkatrészének sérüléséből eredő kártérítés mértéke a helyreállítás költségének megfelelő összeg, amely a szándékos károkozás esetét kivéve nem haladhatja meg a fuvarozott vasúti jármű elveszése esetén fizetendő összeget.

Az LTE-HU nem tartozik felelősséggel azoknak az alkatrészeknek az elveszéséért, amelyek a saját kerekein futó vasúti jármű hosszanti oldalára nincsenek feliratozva, vagy amelyeket a jármű fuvarleveléhez csatolt jegyzékben nem tüntettek fel.

IV. Vontatás

4.1. Általános rendelkezések

Az LTE-HU a jelen üzletszabályzat alapján – nyílt hozzáférésű vasúti pályán és saját célú vasúti pályahálózaton/iparvágányokon egyaránt vontatási és ahhoz kapcsolódó egyéb kiegészítő szolgáltatásokat nyújtja a vele szerződéses jogviszonyban álló üzleti partnereinek (a továbbiakban: Megrendelő), árutovábbítási- és egyéb – így például pályaeépítési, stb. – céllal közlekedő vonatok leközlekedtetése érdekében.

Az LTE-HU a jelen Üzletszabályzat szerinti szolgáltatásait Magyarország teljes területén jogosult nyújtani, valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton és – az LTE-HU, valamint a saját használatú vasút tulajdonosa közötti megállapodása alapján – saját célú vasúti pályahálózaton/iparvágányokon. A Magyarország területén kívül található üzemváltó állomásokot követő pályahálózaton nyújtott vontatási szolgáltatásokra elsősorban a vonatkozó nemzetközi szerződésekben foglalt rendelkezések irányadók.

4.2. Vontatási szolgáltatások

4.2.1. Vonattovábbítási szolgáltatás

Vonattovábbítás: a Megrendelő által az LTE-HU rendelkezésére bocsátott menetvonal-engedély alapján megrendelt vonalszakaszon való elegytovábbítás, mint komplexszolgáltatás, ideértve – a megrendelés tartalmától függően – a továbbításhoz szükséges mozdony-, mozdonyvezető- és vontatási energia biztosítását.

A szolgáltatás megrendelése esetén Megrendelő köteles a vonat továbbításához – a mindenkor érvényes jogszabályok és Hálózati Üzletszabályzat előírásai szerint – a szükséges menetvonalat a megrendelés szerinti teljesítési időpontot megelőzően megrendelni és a menetvonal megrendelését a Szolgáltatónak igazolni. A vonatba sorolt járművek, valamint az üzembe helyezett vonat továbbításához szükséges biztonsági-, műszaki, hatósági engedélyek, tanúsítványok és vizsgálatok megléte, továbbá a menetvonalhoz tartozó menetrend(ek) LTE-HU részére történő átadása a Megrendelő kötelezettsége, melynek nem vagy nem megfelelő teljesítéséért felelősséggel tartozik.

A vonattovábbítás a megrendelés szerint az LTE-HU tulajdonában illetve rendelkezése alatt álló, valamint a Megrendelő tulajdonában illetve rendelkezése alatt álló eszközökkel történhet.

Amennyiben az LTE-HU a vonattovábbítást a saját tulajdonában illetve rendelkezése alatt álló eszközzel végzi, úgy a szolgáltatás kiterjed a továbbításhoz szükséges mozdony-, mozdonyvezető- és vontatási energia biztosítására is.

Amennyiben az LTE-HU a vonattovábbítást a Megrendelő tulajdonában illetve rendelkezése alatt álló eszközzel végzi, úgy a szolgáltatás kiterjed a továbbításhoz szükséges mozdonyvezető- és vontatási energia biztosítására is.

Az idegen eszközzel nyújtott vonattovábbítási szolgáltatás esetén az LTE-HU felelős a szolgáltatás teljesítéséhez használt jármű szakszerű, a vonatkozó szakmai és biztonsági előírásokban foglaltaknak megfelelő üzemeltetéséért, rendeltetésszerű használatáért, amennyiben a Megrendelő – a Felek idegen jármű használatára vonatkozó külön megállapodásában meghatározott megfelelő időben – a jármű üzemeltetésére vonatkozó dokumentációt és információkat kimutathatóan átadta a megrendelést teljesítő mozdonyvezető részére.

Az idegen eszközzel nyújtott vonattovábbítási szolgáltatás esetén a Megrendelő felelős a szolgáltatás teljesítéséhez használt jármű rendeltetésszerű használatra való alkalmasságáért, így különösen műszaki állapotáért, üzemképességéért, a szükséges engedélyek meglétéért.

4.2.2. Tolatási szolgáltatás

Tolatás: állomáson (rendező pályaudvarokon, elegyfeldolgozó helyeken, elegyrendező technikai- és műszaki berendezéseken és egyéb nem közforgalmú szolgálati helyeken) vonatok kocsikra történő szétrendezése, kocsikból történő összeállítása és átállítása. A tolatási szolgáltatás magában foglalja – a megrendelés tartalmától függően – a tolatáshoz szükséges mozdony-, mozdonyvezető- és diesel vontató jármű esetén vontatási energia biztosítását. A tolatási szolgáltatás megrendelése esetén a Megrendelő köteles a tolatási szolgáltatás teljesítéséhez szükséges forgalmi tevékenységet, valamint az állomási tolatószemélyzet biztosítását a megrendelés szerinti teljesítési időpontot megelőzően megrendelni az infrastruktúra üzemeltetőtől és azt igazolni. .

A Megrendelő jelen pontban meghatározott kötelezettségeinek nem vagy nem megfelelő teljesítéséből eredően a Szolgáltatót ért valamennyi kárért köteles helytállni.

A tolatási szolgáltatás megrendelése esetén a minimális megrendelési időtartam: 24 óra

A tolatás a megrendelés szerint az LTE-HU tulajdonában illetve rendelkezése alatt álló, valamint a Megrendelő tulajdonában illetve rendelkezése alatt álló eszközökkel történhet.

Amennyiben az LTE-HU a tolatást a saját tulajdonában illetve rendelkezése alatt álló eszközzel végzi, úgy a szolgáltatás kiterjed a szükséges mozdony-, mozdonyvezető- és diesel vontató jármű esetén vontatási energia biztosítására is.

Amennyiben az LTE-HU a tolatást a Megrendelő tulajdonában illetve rendelkezése alatt álló eszközzel végzi, úgy a szolgáltatás kiterjed a továbbításhoz szükséges mozdonyvezető- és vontatási energia biztosítására is.

Az idegen eszközzel nyújtott tolatási szolgáltatás esetén az LTE-HU felelős a szolgáltatás teljesítéséhez használt jármű szakszerű, a vonatkozó szakmai és biztonsági előírásokban foglaltaknak megfelelő üzemeltetéséért, rendeltetésszerű használatáért, amennyiben a Megrendelő – a Felek idegen jármű használatára vonatkozó külön megállapodásában meghatározott megfelelő időben – a jármű üzemeltetésére vonatkozó dokumentációt és információkat kimutathatóan átadta a megrendelést teljesítő mozdonyvezető részére.

Az idegen eszközzel nyújtott tolatási szolgáltatás esetén a Megrendelő felelős a szolgáltatás teljesítéséhez használt jármű rendeltetésszerű használatra való alkalmasságáért, így különösen műszaki állapotáért, üzemképességéért, a szükséges engedélyek meglétéért.

4.2.3. Egyéb vontatási szolgáltatások

A Szolgáltató által nyújtott egyéb vontatási szolgáltatások:

1. futópróba, mérővonat céllal igényelt vontatási szolgáltatás;
2. pályaépítési, pályafenntartási céllal igényelt vontatási szolgáltatás, a deponálási helytől az építkezés helyszínéig közlekedő, építési anyagot fuvarozó vonat (ún. anyagvonat) vonatkozásában megrendelt szolgáltatás;
3. a vágányzári szakaszon végzett vasúti jármű-, illetve munkagép-mozgatás.

4.2.4. Vontatáshoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások

A Megrendelő a vontatási megrendelés leadásával egyidejűleg köteles az általa igényelt, egyéb, vontatáshoz kapcsolódó szolgáltatások pontos megjelölésére, melyek nyújtásáról a felek megállapodnak.

4.3. A vontatási szolgáltatások megrendelése

Az LTE-HU és a Megrendelő (a továbbiakban együttesen: Felek) közötti megállapodás megkötésére, a szolgáltatások megrendelésére vonatkozó igényt az LTE-HU kereskedelmi szervezetéhez kell írásban bejelenteni.

A Felek közötti Megállapodás megkötésének feltétele, hogy a Megrendelő rendelkezzen vasútvállalati működési engedéllyel, vasútbiztonsági tanúsítvánnyal és ennek számát az igénybejelentéssel egyidejűleg bejelentse a Szolgáltatónak.

A Megrendelő a Megállapodás aláírásával elismeri, hogy a jelen Üzletszabályzat rendelkezéseit megismerte és azokat magára nézve kötelezőnek fogadja el. Amennyiben az Üzletszabályzat és a Megállapodás egymással ellentétes rendelkezéseket tartalmaz, úgy a Megállapodás rendelkezései az irányadók.

A Megállapodás megkötésével egyidejűleg a Megrendelő a Szolgáltató részére keretjelleggel megadja az adott üzleti év vonatkozásában a vonattovábbítási, tolatási, egyéb és kiegészítő szolgáltatások iránti igényét mozdonykategóriánkénti és havi bontásban. A Megrendelő – a szolgáltatások hatékony teljesítése érdekében – az LTE-HU-nak az igényelt szolgáltatások jegyzékét minden hét megelőző csütörtökjén legfeljebb 12:00 óráig a következő hétre vonatkozóan megküldi.

A Felek bármelyike jogosult a Megállapodást indokolás nélkül a másik Félhez intézett írásbeli nyilatkozattal 30 napos felmondási idővel megszüntetni. A Megállapodás felmondása a már visszaigazolt egyedi megrendelések teljesítését nem érinti.

Bármely Fél a másik Fél súlyos szerződésszegése esetén jogosult a Megállapodást indokolással ellátott írásbeli nyilatkozattal, azonnali hatállyal megszüntetni, amely a másik fél általi kézhezvétellel hatályosul.

A Megrendelő súlyos szerződésszegésének minősül különösen, de nem kizárólagosan amennyiben:

- valamely, a jelen Üzletszabályzatban vagy a Megállapodásban meghatározott lényeges szerződéses kötelezettségét – így különösen az egyedi megrendelések

teljesítéséhez szükséges feltételek biztosítására vonatkozó kötelezettségét – nem teljesíti, súlyosan, vagy ismételten megszegi;

- fizetési kötelezettségének a Szolgáltató póthatáridőt tartalmazó fizetési felszólítása ellenére sem tesz eleget.

Az LTE-HU súlyos szerződésszegésének minősül, amennyiben valamely, a jelen Üzletszabályzatban vagy a Megállapodásban meghatározott lényeges szerződéses kötelezettségét nem teljesíti, súlyosan, vagy ismételten megszegi.

A Feleket abban az esetben is megilleti az azonnali hatályú felmondás lehetősége, amennyiben a másik Fél ellen csőd-, vagy felszámolási eljárás indul, a másik Fél vasútvállalati működési engedélyét visszavonják vagy érvényessége megszűnik.

Amennyiben a rendkívüli felmondásra a Megrendelőnek felróható okból kerül sor, az LTE-HU a szerződés megszűnésének napjától kezdődően nem köteles a Megrendelő egyedi megrendeléseit teljesíteni.

Egyik Felet sem terheli felelősség és nem minősül szerződésszegésnek, amennyiben a Felek bármelyike valamely váratlan, előre nem látható és a Felek által el nem hárítható esemény miatt nem tud eleget tenni a Keretszerződés, illetve az egyedi megrendelés alapján fennálló valamely kötelezettségének (vis maior). Ilyen események különösen a természeti katasztrófák (földrengés, árvíz, stb.), rendkívüli vagy szükségállapot, veszélyhelyzet, háború, sztrájk, stb.

A Fél a vis maior eseményről való tudomásszerzését követően haladéktalanul köteles a másik Felet írásban értesíteni, tájékoztatva egyúttal a másik Felet a vis maior esemény várható időtartamáról.

A Megrendelő a megkötött Megállapodás alapján jogosult egyedi vontatási szolgáltatások megrendelésére (a továbbiakban: egyedi megrendelés), akár országos nyílt hozzáférésű vasúti pálya, akár saját célú vasúti pályahálózat vonatkozásában.

Egyedi megrendelésnek minősül:

- vonattovábbítás esetén egy adott menetvonal megjelölt időpontban történő egyszeri leközlekedéshez igényelt szolgáltatások egyidejű megrendelése;
- külön megrendelt tolatás esetén egy adott szolgálati helyre és adott napra tolatási szolgáltatás megrendelése.

Az egyedi megrendeléseket az LTE-HU kereskedelmi szervezetéhez kell benyújtani írásban/elektronikus úton.

Egyedi megrendelések összevontan is leadhatóak éves, illetve évközi megrendelésként.

Az éves menetvonalakhoz kapcsolódóan az adott menetrendi időszakra igényelt szolgáltatásokat a Megrendelő a menetrendi időszak első napját megelőzően legalább 5 nappal korábban köteles megrendelni a Szolgáltatótól.

Amennyiben a Megrendelő az igényelt éves szolgáltatás tervezett kezdési időpontja előtt 5 napon belül adja le a már leadott megrendelés módosítását, akkor az operatív megrendelésnek minősül, amelyre a Szolgáltató egyedi megrendelésenként sürgősségi díjat számít fel.

Az adott menetrendi időszakra vonatkozóan az éves megrendelésen felül leadott megrendelések évközi megrendelésnek minősülnek.

Amennyiben a Megrendelő az igényelt szolgáltatás tervezett kezdési időpontja előtt 5 napon belül adja le a megrendelést, illetve a már leadott megrendelés módosítását, akkor az

operatív megrendelésnek minősül, amelyre az LTE-HU egyedi megrendelésenként sürgősségi díjat számít fel.

4.4. Vontatási szolgáltatások teljesítése

Az egyedi megrendelések alapján megrendelt és az LTE-HU által visszaigazolt vontatási szolgáltatásokat a Szolgáltató az egyedi megrendelésben meghatározott helyen és időben, és a visszaigazolt megrendelésben meghatározott további feltételek figyelembe vétele és betartása mellett teljesíti.

A Felek a megrendelés teljesítése során kötelesek együttműködni. Az LTE-HU-nak a megrendelés teljesítése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a Megrendelő pedig köteles ugyanilyen módon segíteni a megrendelés teljesítését.

A Felek a szerződés teljesítését érintő minden lényeges körülményről kötelesek egymást haladéktalanul értesíteni.

A menetigazolvány – Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseinek megfelelő – vezetéséért az LTE-HU felelős.

Az egyedi megrendelés teljesítéséhez szükséges pályakapacitás megrendelése a Megrendelő, a vontatási szolgáltatás teljesítésének megkezdését megelőző és azt követő gépmenethez szükséges pályakapacitás megrendelése pedig az LTE-HU feladata és felelőssége. A Felek az általuk igényelt pályakapacitás megrendelésének költségét maguk kötelesek viselni.

Az egyedi megrendelés teljesítésének megkezdését megelőzően a Megrendelő köteles igazolni az LTE-HU -nak a pályakapacitás megrendelését, illetőleg a megfelelő menetvonal meglétét, továbbá a közlekedés biztonsági célokat szolgáló vonatvizsgálat és fékpróba elvégzését, amelyek elvégzését a Megrendelő a vonat indulását megelőzően a menetigazolványra köteles feljegyeztetni.

Amennyiben – az LTE-HU érdekkörén kívül eső okból kifolyólag - a menetrendi tartózkodási időn túli tartózkodás meghaladja a 2 órát, az LTE-HU a Megállapodásban szabályozott módon akadályközlést jelent be a Megrendelő felé, és a vontatójárművet elvezényelheti. A vontatási szolgáltatás teljesítésének időpontjára vonatkozóan a Felek kötelesek megállapodni. Ilyen esetben az LTE-HU a Megrendelőt ért károkért semmilyen felelősséget nem vállal.

4.5. A vontatási szolgáltatások díjai

A vontatási szolgáltatások díjait a Díjszabás tartalmazza.

4.6. Megrendelői reklamáció rendezése

Amennyiben a vontatási szolgáltatás teljesítéséhez kapcsolódóan a Megrendelő reklamációval kíván élni, az egyedi megrendelés teljesítésének befejezését megelőzően vagy az egyedi megrendelés teljesítésének befejezését követően 30 napon belül írásban jogosult azt az LTE-HU-nak bejelenteni.

A Megrendelő írásos reklamációját az LTE-HU 20 (Húsz) munkanapon belül megvizsgálja és a vizsgálat eredményéről a Megrendelőt írásban értesíti.

A Felek a vitás kérdéseket elsősorban egymás közötti egyeztetéssel, tárgyalások útján rendezik.

V. Záró rendelkezések

A Felek valamennyi hivatalos értesítést vagy más közlést írásban kötelesek megküldeni a másik Fél részére, amely akkor tekintendő kézbesítettnek, ha azt a másik Fél képviselője igazolt módon átvette, postai kézbesítés esetén, a tértivevényen megjelölt átvételi időpontban, továbbá telefaxon, illetve e-mailben történő továbbítás esetén az átvétel megtörténtének visszaigazolásán szereplő időpontban.

A vasúti társaság szolgáltatásainak díját, a díj megállapításának módját és feltételeit a díjszabás tartalmazza, amely az ügyfelek részére az LTE-HU ügyfélszolgálati és árufelvételi helyein, valamint honlapján hozzáférhető.

LTE.HU

LTE Hungary Railway Freight Transport and Logistics Limited Liability Company
BUSINESS REGULATIONS

Effective from 1 January 2016

LTE-HU is entitled to modify these Business Regulations unilaterally.

In the case of unilateral modification of the Business Regulations, LTE-HU is obliged to notify the Customers in contractual relations with LTE-HU in writing in relation to the fact of the modification of the Business Regulations, the provisions affected by modification, as well as the availability of the modified Business Regulations at least 15 (fifteen) days in advance of the effective date of amendments.

Modifications	
----------------------	--

Table of contents

I. Introduction.....	4
II. General conditions of rail freight transport	4
2. Preparation of transport.....	4
2.1. Placement of orders, confirmation (VÁSZ, Article 3).....	4
2.2. Requirements, regulations pertaining to loading, as well as those serving the safety of goods and traffic (VÁSZ, Article 3).....	5
2.3. The loading time available to the consigner, and the cases of the interruption of loading time (VÁSZ, Article 3)	5
2.4. The method, detailed conditions of the statement of value and interest, and the method of registration in the consignment note (VÁSZ, Article 3)	6
2.5. Liability for the data registered in the consignment note (VÁSZ, Article 7)	6
2.6. The method of the weight and content inspection of the consignment performed by the railway company, and recording the findings (VÁSZ, Article 8)	6
3. The rail transport	7
3.1. The transport route (VÁSZ, Article 11)	7
3.2. Accompaniment of consignments (VÁSZ, Article 12)	7
3.3. Authority procedures (VÁSZ, Article 13)	7
3.4. The transport deadline (VÁSZ, Article 14)	8
3.5. Obstruction of transport (VÁSZ, Article 15)	8
3.6. Follow-up instructions (VÁSZ, Article 16)	8
4. The delivery of the consignment	9
4.1. Notification in relation to the receipt of the consignment (VÁSZ, Article 17)	9
4.2. Obstruction of delivery (VÁSZ, Article 18)	9
4.3. Handover of the consignment note and delivery of the consignment (VÁSZ, Article 19)	10
4.4. Reservations at delivery (VÁSZ, Article 20)	10

4.5. Unloading, the return of wagons (VÁSZ, Article 22)	11
5. Transport costs (VÁSZ, Article 23)	12
5.1. Payment of the fee and the costs	12
6. Liability (VÁSZ, Articles 25-30)	12
6.1. Weight loss	12
6.2. Exceeding the transport deadline	12
6.3. Loss of the consignment	13
6.4. Indemnification	13
6.5. Lien of the forwarder	13
6.6. Liability of the consigner	14
6.7. Presumption in case of re-dispatch	14
7. Enforcement of claims	14
8. Other types of consignments	15
8.1. Intermodal transport unit	15
8.2. Railway vehicle rolling on its own wheels	15
IV. Hauling	5
4.1. General provisions	15
4.2. Hauling services	16
4.2.1. Train movement service	16
4.2.2. Shunting service	17
4.2.3. Other traction services	17
4.2.4. Complementary services relating to hauling	18
4.3. Placing orders for hauling services	18
4.4. The performance of hauling services	19
4.5. The fees of hauling services	20
4.6. The settlement of Customer complaints	20
V. Final provisions	20
Appendices	

I. Introduction

LTE Hungary Railway Freight Transport and Logistics Limited Liability Company (H-1117 Budapest, Október Huszonharmadika utca 8–10., hereinafter referred to as: LTE-HU) is a railway company belonging to the international group LTE, incorporated in Hungary under company registration number Cg.01-09-918483, as a holder of the national rail freight transport permit under no. HU OÁ 2014 0003.

These Business Regulations cover the general terms and conditions of LTE-HU's freight transport and hauling services, the legal basis of which are formed by the currently effective provisions of

- Act V of 2013 (the Civil Code)
- Act XII of 2005 on rail transport
- Government Decree no. 32/2009 (19 Feb) on the detailed rules of rail freight transport contracts (VÁSZ).

The Business Regulations may be used in international relations unless otherwise provided in international conventions.

In international relations, the provisions of the Uniform Rules concerning the Contract of International Carriage of Goods by Rail (CIM) forming Appendix B of the Convention concerning International Carriage by Rail (COTIF) dated on 9 May 1980 in Bern, as well as the Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail (RID) forming Appendix C of the convention, the regulations of the Agreement on International Goods Transport by Rail (SMGS), and the General Contract of Use for Wagons (GCU) are taken into consideration by LTE-HU.

These Business Regulations and their amendments are published by LTE-HU at its website (www.lte.hu), and are also made available at its registered seat in a printed form against payment.

The tariffs of LTE Hungária do not form a part of the Business Regulations; it is available at its website. No kilometer index of the tariffs is published by LTE-HU, the tariff distance is determined on the basis of data of the Network Statement (hereinafter referred to as: NS) (www.vpe.hu) in force at any time.

II. General conditions of rail freight transport

2. Preparation of transport

2.1. Placement of orders, confirmation (VÁSZ, Article 3)

Orders may be placed by consigners verbally, in writing, via fax or electronically, as addressed to the registered seat of LTE-HU Kft.

Orders placed verbally shall be confirmed in writing within 24 hours.

Requests for quotation shall not be deemed to constitute orders.

The forwarding contract is concluded if the order is confirmed in writing by LTE-HU as a railway company (via the handover of a declaration or the sending of a fax, mail or electronic document provided with an advanced electronic signature). The forwarding contract is also concluded in the absence of an order, or its acceptance if the consignment and the document required for its forwarding are received by the railway company for transport.

The order shall cover the data required to perform transport, in particular, the designation, quantity of the goods, the desired place and date of loading, the station of destination, as well as other data and conditions requested by the railway company or considered relevant by the consigner.

The date until the offer is maintained may be indicated by the consigner in the order.

The railway company is not obliged to perform the services not described in the order.

LTE-HU is entitled to regulate the method of placing and confirming orders, as well as other questions concerning transport with its partners in a Framework Contract.

LTE-HU is entitled to prescribe the use of a form for placing orders, which shall be made available at its website.

LTE-HU shall confirm orders until 8:00 pm on the 3rd day following receipt at the latest in writing or electronically. When wagons are provided, the quantity and type (covered or open, and standard or special, respectively) of the wagons, as well as the place and date of supply shall be indicated to the Customer in the confirmation. If the wagons are provided by the Customer, the Customer is obliged to indicate this information.

The consigner is entitled to withdraw from the contract as free of charges 72 hours before the planned commencement of loading. In the case of withdrawal performed at any later time, the consigner is obliged to pay the cancellation fee indicated in the Tariffs.

2.2. Requirements, regulations pertaining to loading and serving the safety of goods, traffic (VÁSZ, Article 3)

The loading of the consignments shall be the duty and responsibility of the consigner, while unloading shall be that of the consignee.

The loading of wagons shall be performed as prescribed in Volume 1–3 of Appendix II of RIV (Rules of Loading), taking the load limits indicated on the wagons into consideration. In the case of the transport of dangerous goods, the regulations of Appendix C of COTIF (RID) enacted in Act LXXVII of 2006 shall be observed, as well. In addition to the rules pertaining to loading, the consigner is obliged to comply with the traffic safety and other regulations of the infrastructure manager, too.

Loading equipment may be supplied on the basis of a separate agreement, against valuable consideration.

LTE-HU may refuse the transportation of goods that have been loaded improperly.

The consigner/recipient is obliged to clear the loading area from incidentally scattered materials, and return it in clean conditions after the completion of loading.

In the case of finding a loading deficiency en route, LTE-HU shall notify the consigner, who is obliged to take measures in order to eliminate the deficiency in question. LTE-HU shall ensure 4 hours of free handling time for the implementation of the necessary measures, upon the expiry of which the waiting time fee defined in the Tariffs shall be charged.

The transport deadline shall be extended with the time elapsing until the elimination of the loading deficiency.

2.3. The loading time available to the consigner, cases of the interruption of loading time (VÁSZ, Article 3)

The Party required to make the wagons available is obliged to supply such wagons in compliance with the conditions stated in the order/contract that are suitable for the performance of the required transportation operation, in intact and clean conditions, at the place and time specified in the contract. If the conditions of the supplied wagons are considered to be inadequate by the consigner, the associated minutes shall be taken with LTE-HU's representative. The consigner is entitled to withdraw from the wagons that are unsuitable for loading as free of charge.

LTE-HU provides at least 24 hours of loading time as free of charge for the loading of wagons. The applicable loading time shall be determined by the Parties. Loading time shall be suspended on Saturdays, Sundays, and public holidays following 10:00 pm on the preceding business day until 6:00 am on the following business day.

The waiting time fee to be paid when the loading time is exceeded shall be included in the Tariffs. The receipt and acceptance of the consignment for transport shall be verified by LTE-HU with an entry on the consigner's copy of the consignment note. The railway service places open for freight transport are listed in the NS (www.vpe.hu).

The sealing of the wagons and their equipment shall be the responsibility of the consigner.

If the transport of the goods is subject to compliance with special conditions (regulations) based on the relevant legislation, while the goods may not be accepted for transport unless these conditions are met. Unless otherwise required in the relevant legal regulations, the special conditions shall be met by the consigner.

Dangerous goods may only be accepted for transportation or and delivered to solely such place of dispatch where the conditions of safe handling are in place.

Goods (dangerous goods) cannot be accepted for transportation in case they threaten traffic safety, other persons or their property, and when these properties (sources of risks) cannot be eliminated even by when the special conditions (regulations) stipulated in the relevant legal regulations are met.

2.4. The method, detailed conditions of the statement of value and interest, and the method of registration in the consignment note (VÁSZ, Article 3)

The statement of value and interest by the consigner shall be performed in the consignment note. The value of any goods may be indicated by the consigner in the consignment note. The stated value shall be shown in the consignment note both in figures and words. The intention to make a statement of value shall be communicated by the consigner in the form of the order. The fee for dispatching with statement of value is specified in the Tariffs. LTE-HU may request an invoice or a document of appraisal issued by an expert to confirm the value of the goods.

If its particular interest in meeting the carriage deadline is indicated by the consigner in the consignment note, the LTE-HU railway shall accept it with the statement made in the consignment note – for an additional fee.

2.5. Liability for the data registered in the consignment note (VÁSZ, Article 7)

A consignment note shall be issued for each consignment under the transport contract. The consignment note shall be issued by the consigner who is responsible for the accuracy of all recorded data and statements, and bear all consequences arising from the inaccurate documentation of data and statements. The consigner shall also be responsible for the documentation if the consignment note has been issued by LTE-HU based on the request of the consigner, and the data provided by the consigner. The consignment note may also be issued as an electronic document with electronic signature of enhanced safety.

The consignment note shall cover the data prescribed by legislation / international conventions, as well as all the data, information and statements (hereinafter referred to as notices) that are considered as necessary by either of the Parties. If the notice cannot be entered into the appropriate column due to its size, or because there is no such column, these notices shall be recorded in a continuation sheet attached to the consignment note – except for electronic documents. The consignment note shall be signed by the consigner and the representative of LTE-HU. The signature may be replaced with a stamp, accounting stamp or other appropriate method. The parties may not deviate from these regulations.

2.6. The method of the content and weight inspection of the consignment performed by the railway company, recording of the findings (VÁSZ, Article 8)

LTE-HU shall confirm the receipt of the goods at the place of dispatch defined in the contract with an entry (date, time, signature, stamp) in the consigner's copy of the consignment note. During the acceptance of the consignment for transport, LTE-HU shall inspect the data of the consignment note, conduct an external inspection of the conditions of the goods and their packaging, the marks indicating the relatedness of goods, and in case receipt takes place after loading performed by the consigner, the placement and securing of the cargo.

Upon the consigner's request – as far as it is possible –, LTE-HU shall verify the gross weight and the number of pieces of goods at the costs of the consigner. If the railway company performs the ascertainment of the weight and the number of pieces of goods, the established weight and number of pieces shall be recorded in the consignment note.

If the damage of goods, a deficiency or irregularity of packaging or loading, the inaccuracy or falsehood of any data registered in the consignment note is determined by LTE-HU during the inspection, or if an unprofessional statement is made or order is given by the consigner, the fact of the deficiency or irregularity shall be recorded in the consignment note, while LTE-HU shall seek acknowledgment by the consigner (reservation). If the consigner does not acknowledge the reservation, or if the damage, defect, or deficiency threatens traffic safety, other persons or their properties, the railway company may withdraw from the contract. If LTE-HU does not exercise its right to withdraw, it shall not give grounds to the liabilities of third persons. The consigner is obliged to indemnify LTE-HU's damage arising therefrom.

If LTE-HU does not document any reservation, it is to be presumed – until otherwise proven – that upon acceptance of the consignment, the consignment and its packaging, its placement and securing in the wagons were appropriate, and the documents necessary for transport and authority procedures en route were present.

3. Rail transport

3.1. The transport route (VÁSZ, Article 11)

If the consigner and LTE-HU make an agreement in relation to the transport route, transport is to be performed on that route, and in the absence of such an agreement, the transport route shall be determined by LTE-HU.

Consignments are only transported by LTE-HU over a route prescribed by the consigner on the basis of a separate agreement, against an additional fee.

The transport routes are determined in the requirements of the Network Statement (www.vpe.hu).

3.2. Accompaniment of consignments (VÁSZ, Article 12)

The consigner is obliged to provide an attendant for the consignment in the case of specific types of goods, provided that it is prescribed by the relevant legal regulations or these Business Regulations. Otherwise, the consigner may provide an attendant with the consent of the railway company.

The attendant shall keep the consignment under supervision, handle and attend it as necessary, while participating in authority procedures.

The place of the attendant and the other conditions of his traveling shall be determined on a case by case basis, taking the circumstances and the requirements of expedience, safety into consideration.

3.3. Authority procedures (VÁSZ, Article 13)

The performance of all duties arising from authority procedures shall be ensured by LTE-HU in the course of transport.

If the consigner wishes to be present in authority procedures in person or through a representative, LTE-HU informs the consigner or its representative in relation to the time and place of the respective authority procedure. In such cases, neither the consigner, nor its representative may come in possession of the goods.

During authority procedures and the handling of the accompanying documents, LTE-HU shall qualify as the representative of the consigner.

3.4. The transport deadline (VÁSZ, Article 14)

The transport deadline is 1 day of handling time, plus 1 day after every commenced 200 kilometers of transport distance.

The transport deadline starts the day after dispatch at 0:00 am, and expires on the day as calculated according to the previous paragraph.

The transport deadline is suspended if the consignment is hindered for reasons that fall outside the scope of control of LTE-HU.

The fact of the suspension of the transport deadline, its reason and period shall be recorded in the consignment note by LTE-HU. In case of failure of such documentation, LTE-HU cannot refer to the suspension.

The transport deadline is suspended:

- on Saturdays, Sundays, and from 10:00 pm on the business days preceding paid public holidays until 6:00 am on the following business day;
- if the obstruction of the consignments occurs due to the defect of the consigner;
- if the obstruction could not have been avoided by LTE-HU, and its prevention did not depend on LTE-HU (e.g. force majeure).
- if any freight traffic restriction has been imposed on the given route or railway station.

The transport deadline is extended:

- with the period of delay due to authority procedures;
- with the period of delay due to reloading or cargo adjusting;
- with the period of delay due to modification of the forwarding contract;
- with the period required for the performance of follow-up instructions.

The suspension, extension of the deadline shall be documented by LTE-HU in the consignment note.

3.5. Obstruction of transport (VÁSZ, Article 15)

If the commencement of transport or the transport of the consignment dispatched is hindered, and in case an appropriate alternative route is available – unless requested otherwise by the consigner –, the consignment shall be transported to the station of destination in conformance to the original conditions of the contract on the appropriate alternative route. The transport deadline and the transport fee shall be determined as based on the alternative route unless the obstruction of transport has occurred within the scope of control of LTE-HU.

LTE-HU shall inform the consigner of the obstruction of transport immediately, and then the consigner is obliged to give executable instructions within 1 hour of the receipt of the notice. In the case of any failure to act so, the waiting time fee determined in the Tariffs shall be charged to LTE-HU from this time until forwarding following the executable instructions or local delivery.

The consigner is obliged to pay the proportionate part of the transport fee until the obstruction provided that the forwarder proves that it has acted in the manner that is generally expected in the given situation.

3.6. Follow-up instructions (VÁSZ, Article 16)

Until the delivery of the consignment, or until the consignee has not disposed of the consignment, the consigner shall have the right of disposal over the consignment. Follow-up instructions shall be valid in writing.

LTE-HU may require the provision of guarantees for the performance of instructions determined after the commencement of transport if it rendered the performance of transport more burdensome. If the consigner does not provide a proper guarantee, LTE-HU as the forwarder shall act in conformance to the requirements of commercial reasonableness, taking the interests of both the consigner and the consignee into consideration. In this context, the forwarder is entitled to sell the consignment.

It may be requested by the consigner in a follow-up instruction to the railway company to deliver the consignment to a different recipient, forward it to a different destination, or to transport it back to the station of dispatch.

Follow-up instructions shall be feasible. An instruction is not deemed as feasible if traffic safety, the health or physical well-being and property of other persons were endangered by the railroad company's performance.

The consigner is obliged to pay for the extra costs incurred with the execution of follow-up instructions. The follow-up instructions, their execution or refusal shall be recorded in the consignment note.

4. The delivery of the consignment

4.1. Notification in relation to the receipt of the consignment (VÁSZ, Article 17)

The consigner is obliged to indicate the consignee entitled for the receipt of the consignment and the form of notification on the consignment note.

LTE-HU shall promptly notify the consignee in relation to the arrival of the consignment in a justifiable manner. Following the arrival of the notification, the consignee is entitled to dispose of the consignment.

In the notification, LTE-HU shall inform the authorized receiver in relation to the expected time of delivery, as well as the deadlines for unloading and removal, which shall be reasonable and sufficient for the performance of the necessary actions.

Prior to the notification in relation to the arrival of the consignment, the authorized receiver may give instructions concerning the receipt of the consignment – unless the consigner has given instructions to the contrary or has regulated otherwise –, and may request the following:

- omission of notification, a specific method of notification, or the notification of a different person,
- the notification of their representative, as well as delivery of the consignment to their representative,
- the ascertainment of the weight and number of pieces of the consignment,
- the delivery of the consignment to a place different from the original place of delivery, but suitable for rail freight traffic.

The authorized receiver is obliged to pay the costs of the execution of the instruction.

LTE-HU may require the provision of guarantees for the performance of the instruction given by the consignee if its performance rendered the obligation of the forwarder more burdensome. The forwarder may refuse to perform the instruction of the consignee if the consignee does not provide a proper guarantee.

4.2. Obstruction of delivery (VÁSZ, Article 18)

If the authorized receiver cannot be found or refuses to take over the consignment note, or receive the consignment, and does not take over the consignment note within 12 hours from the notification, or if the delivery of the consignment is otherwise hindered (e.g. the consignee has not arranged for authority procedures in the manner and within the time period determined in separate legislation, □ has not provided for the conditions of the unloading of dangerous goods, □ does not make a declaration of liability when unloading dangerous goods).

If delivery cannot be performed, LTE-HU shall notify the consigner in a justifiable manner, and request its instructions, which the consigner is obliged to give within 1 hour. A waiting time fee is charged by LTE-HU from the emergence of the obstruction to delivery.

If the consigner has given instructions in advance in the consignment note, in relation to obstruction of delivery, or if instructions are given by the attendant upon the emergence of the obstruction, LTE-HU shall act in conformance to the instructions.

If the authorized receiver claims the consignment note after sending the notification in relation to the obstruction of delivery, but prior to the receipt of instructions, LTE-HU shall hand over the consignment, and notify the consigner accordingly if the consignment is taken over by a different person.

In cases of obstruction of delivery, LTE-HU is entitled to enforce lien as per the Civil Code to cover its costs.

4.3. Handover of the consignment note and delivery of the consignment (VÁSZ, Article 19)

LTE-HU shall verify the reception authority of the person reporting to receive the consignment by means of comparison with the consignment note.

LTE-HU, as the railway company shall hand over the appropriate copy of the consignment note to the authorized receiver, and following the inspection of the wagons and the consignment, and if the consigner (consignee) is subject to payment, following the settlement of debt, hand over the consignment with the confirmation of handover.

LTE-HU and the authorized receiver shall identify the consignment by comparing it with the data recorded in the consignment note, and inspect the external condition of the wagons, the consignment and packaging.

If the authorized receiver waives the right to impose instructions, the railway company shall hand over the consignment in the public loading area.

If the authorized receiver exercises the right to release instructions defined in Section 4.1, LTE-HU shall determine the gross weight and the number of pieces of the goods at the written request and expense of the authorized receiver if it is possible. As far as it is possible, the confirmation of the quantity of goods shall be carried out in the same manner as for acceptance, while the results shall be recorded in the consignment note.

4.4. Reservations at delivery (VÁSZ, Article 20)

If before or during handover the authorized receiver claims that the transport equipment, the consignment or its packaging has been damaged or is incomplete, that the consignment has been displaced or there have been other irregularities, the consignment shall be taken over with reservations. The railway company may not refuse to document the reservation in the consignment note, and conduct the investigation specified in Section 4.3 jointly within 3 hours. The unloading time may only be extended with the duration of the joint investigation if the reservation is sustained.

The authorized receiver shall inform the railway company in relation to its reservation within 1 day in the case of defects that are recognizable at delivery, or within the time period determined in the Civil Code for unrecognizable defects, and shall record the fact of having reservations and their substances in the consignment note, too.

Claims that may be staked as based on the forwarding contract shall lapse after one year, with the exception of damage caused deliberately or by way of gross negligence. The starting date of expiry shall correspond to the date of delivery of the consignment to the consignee, or the date on which the consignment is delivered to the consignee. These provisions shall also be applicable to cases when the consignment is forwarded by the forwarder with the use of multiple methods of transport.

In case of reservations or if the railway company discovers or presumes damage or partial loss to the consignment prior to handover, the findings concerning the conditions of the consignment, its weight, the number of pieces of goods, and if possible, the time and cause of the damage shall be recorded by the railway company in official minutes prepared on the bases of the investigation as per Section 4.3.

The railway company is obliged to hand over a copy of the minutes to the authorized receiver.

4.5. Unloading, the return of wagons (VÁSZ, Article 22)

The authorized receiver is obliged to return the wagons to LTE-HU in intact and clean conditions within the loading time, as well as remove waste and residues of goods generated in the course of unloading.

If the authorized receiver fails to unload the consignment within the loading time, or remove it from the loading area within the removal deadline, LTE-HU is authorized to charge the fees defined in the Tariffs for the wagons being occupied, and for the storage of the consignment. If the authorized receiver fails to return the wagons in the condition described in the previous paragraph, or fails remove waste and the residues of goods, I shall be objected to reimburse the costs and damages of the railway company arising in this respect.

Minutes shall be taken in relation to incidental deficiencies (e.g. the absence of loading equipment, damage of wagons, etc.).

The applicable loading time shall be determined by the Parties. Loading time is suspended on Saturdays, Sundays, and public holidays following 10:00 pm on the preceding business day until 6:00 am on the following business day.

The delivery of dangerous goods is only possible provided that the consignee assuming responsibility. The consignee shall be liable for any regulatory fines imposed and other costs emerging based on the conditions of unloading and storage.

5. Transport costs (VÁSZ, Article 23)

The consigner shall pay the fee for the services provided by LTE-HU, and its necessary and effective expenses associated with transport (hereinafter referred to as: costs of transport) in the course of the performance of the contract. The consigner may indicate the consignee or another party as the cost-bearer to pay the costs of transport specified in the consignment note. If the cost-bearer indicated in this manner fails to fulfill its payment obligation, the costs of transport shall be paid by the consigner.

5.1. Payment of the fee and the costs

The transport fee and costs incurred at the station of dispatch shall be paid by the consigner based on the invoice sent to the consigner, within 20 days following its receipt, via bank transfer. The elements of the costs of transport and the additional fees are listed in the Tariffs.

The additional fees incurred at the station of destination and other costs shall be paid by the consigner based on the invoice sent to the consigner, within 20 days following its receipt, via bank transfer.

6. Liability (VÁSZ, Articles 25-30)

6.1. Weight loss

In the case of goods that, by nature, generally suffer loss in weight during transport, the railway company shall be liable, regardless of the distance of transport covered – and with the exception of damage caused deliberately –,

- a) weight losses exceeding two percent of the weight in the case of goods dispatched in a liquid or wet form,
- b) and weight losses exceeding one percent of the weight in the case of dry goods.

If the consignment consists of multiple goods, and their weights are recorded separately in the consignment note, weight loss shall be calculated for the individual types of goods separately.

The railway company may not refer to the limitation of its liability if it is proven that the weight loss has been caused by a reason that has occurred within its scope of control.

6.2. Exceeding the transport deadline

If the transport deadline is exceeded by the railway company due to a reason attributable to the railway company, it shall pay a penalty equivalent to the amount 1 percent of the transport fee for each commenced day of delay, but at most the transport fee.

In case of the total loss of the consignment, no penalty can be imposed for exceeding the transport deadline. In case of the partial loss, the penalty is based on the transport fee of the part of the consignment delivered with delay.

If the consignment is damaged and the transport deadline is exceeded by the railway company, the person entitled for reimbursement may claim the penalty payable for exceeding the transport deadline as well, in addition to compensation for damages.

6.3. Loss of the consignment

The consigner may consider the consignment to have become lost if the railway company fails to hand over the consignment within 30 days following the expiry of the transport deadline. Upon the request of the consigner, the railway company shall provide a certificate of the loss of the consignment. The certificate may be requested no later than within one year following the presumed date of loss.

The railway company shall instantly notify the consigner if the consignment presumed lost is recovered within one year from the expiry of the transport deadline. The consigner may dispose of the recovered consignment within 30 days following the receipt of the notification.

6.4. Indemnification

If the railway company is obliged to pay damages for partial or total loss, or the destruction of the consignment, the value of the consignment shall be determined in the following order:

- a) in the case of statement of value, the amount recorded in the consignment note under such heading,
- b) the price included in the invoice of the forwarder,
- c) the market price valid at the time and place of dispatch,
- d) the usual price of goods of the same kind and quality at the time and place of dispatch,
- e) the stock market price of goods.

The amount of damages payable in case the consignment has become damaged – with the exception of the case of damage caused deliberately – cannot exceed

- a) the amount of damages payable in case of the total loss of the consignment if the value of the entire consignment decreases due to the damage,
- b) the amount of damages payable for the loss of the part of the consignment has decreased in value if the consignment suffered partial damage.

In the case of declaration of interest, the maximum amount of damages payable – with the exception of the case of deliberate damage – shall correspond to the amount declared in the consignment note.

If the consigner is a foreign entity, the damages to be paid by the forwarder may not exceed the largest amount payable in damages according to the legislation of the country of the consigner.

6.5. Lien of the forwarder

In order to secure the transport fee and the costs, LTE, as the forwarder is entitled for lien on the assets it takes possession of in relation to transport, or which it disposes of by way of the documents. The lien also ensures the existing, expired and undisputed claims of the forwarder against the consigner originating from other transport contracts.

6.6. Liability of the consigner

The consigner shall be liable to the forwarder for any damage originating from the inappropriate or missing packaging, or the absence, deficiency, or inaccuracy of the data, information, and documents relating to the consignment.

It is qualified as actionable interference if in cases when under the relevant legal regulations or an agreement between the parties the consignment should have been accompanied, and the consigner fails to order an attendant, or hands over the goods in deception of the railway company or by violating the safety regulations prescribed in the legislation.

If in deception of the railway company the consigner hands over such goods for the transport for which a contract cannot be concluded, or hands over the goods for transport without

meeting the requirements stipulated in the associated, separate legal regulations, having recognized it the railway company may act as follows unless otherwise stipulated in the relevant legal regulations:

- a) refuse or abort transport,
- b) return the consignment to the place of dispatch,
- c) forward the goods to their destination.

If in deception of the railway company the consigner hands over dangerous goods for transport without meeting the requirements prescribed in the associated, separate legal regulations, the railway company shall refuse or abort the transport unless otherwise provided by legislation.

Unless otherwise provided in the relevant legislation if the consigner fails to record the data prescribed by RID in the consignment note, the railway company may unload the dangerous goods, destroy them or render them harmless within the scope permitted by RID. In this case, the railway company does not have to pay damages unless they have been aware of the dangerous nature of the goods upon takeover.

The consigner shall reimburse the damage of the railway company that has been suffered in connection with the transport of goods dispatched as described in the paragraphs above. The consigner shall be exempted from liability if it is able to prove that the damage is due to inappropriate information by the railway company.

The railway company may claim damages if the consigner

- a) has exceeded the load limits of the wagons or the load-bearing capacity of the railway track with the goods loaded by the railway company in the case of consignments with declaration of weight, and thus caused the railway company damage, or
- b) has caused any decrease of the transport fee with a false declaration of weight or content.

The railway company has the right to inspect the contents of the consignment without damaging it, in the presence of the authorized receiver if it is possible, and verify its weight between the time of its takeover and delivery.

If the result of the content inspection is different from the data in the consignment note, LTE shall record minutes, have them signed by two independent witnesses if the authorized receiver is not present, and is entitled to charge the costs of the content inspection to the Contracting Party.

6.7. Presumption in case of re-dispatch

If the consignment is re-dispatched without unloading or being removed from the custody of the railway company, any damage or partial loss of the consignment discovered at delivery is to be presumed to have taken place during the final phase of carriage.

7. Enforcement of claims

Claims that may be imposed on the basis of the forwarding contract expire after one year, with the exception of damages caused deliberately or through gross negligence. The starting date of expiry is the date of delivery of the consignment to the consignee, or the date on which the consignment shall have been delivered to the consignee. These provisions shall be applied also in cases when the consignment is forwarded by the forwarder using multiple methods of transport.

LTE-HU requires a preliminary written statement for the enforcement of claims of the party entitled.

The statement of claim damages and reimbursement shall be submitted within the period of limitation at the registered seat of LTE-HU. The original copies of the documents required for the assessment of the claim shall be attached to the statement of claim. LTE-HU shall investigate the statement of claim on the merits within 10 days, and shall inform the claimant in relation to the reasoned result (partially or completely admitting, or refusing its responsibility).

8. Other types of consignments

8.1. Intermodal transport unit

For the transport of intermodal transport units, these Business Regulations shall be applied with the following differences:

In addition to the data prescribed, the consignment note of an intermodal transport unit shall contain the sign of the intermodal transport unit, its track number, control number, the specific weight of the intermodal transport unit, the weight of the goods loaded into it, and the total weight unless otherwise regulated.

The amount of damages payable for the damaged parts of the intermodal transport unit shall correspond to the cost of repair, which may not exceed the amount payable in case of the total loss of the intermodal transport unit, with the exception of the case of damage caused deliberately.

8.2. Railway vehicle rolling on its own wheels

For the transport of railway vehicles rolling on their own wheels, these Business Regulations shall be applied with the following differences.

In addition to the prescribed data, the consignment note of railway vehicles rolling on their own wheels shall contain the sign and number of the railway vehicle.

The railway company shall accept vehicles not listed in the stock of vehicles of any railway company or operator for transport if the running capacity of the railway vehicle is confirmed by an organization authorized in the associated, separate legal regulations.

The consigner/customer is obliged to obtain the certification of running capacity (Running certificate, Rk permit, commissioning permit) prior to the planned transport.

Any additional costs incurred with the failure to give this performance shall be borne by the customer.

The amount of damages payable for damaged parts of railway vehicles rolling on their own wheels is equivalent to the cost of repair, which cannot exceed the amount payable in case of the loss of the railway vehicle being transported, with the exception of the case of damage caused deliberately.

The railway company shall not be liable for the loss of parts that are not indicated on the longitudinal side of the railway vehicle rolling on its own wheels, or those not indicated in the list attached to the consignment note.

IV. Hauling

4.1. General requirements

Based on these Business Regulations, LTE-HU provides hauling services and other associated, complementary services on both the open access railway networks and private railway networks/industrial railways to its partners in contractual relations with LTE-HU (hereinafter referred to as: the Customer, in order to move trains running for the purpose of freight transport and otherwise, such as track construction.

LTE-HU is entitled to provide its services as per these Business Regulations in the entire territory of Hungary, on all open access railway networks and – based on an agreement between LTE-HU and the owner of the private railway – on private railway networks/industrial railways. Regarding hauling services provided on the railway networks beyond the axle change stations located outside the territory of Hungary, mainly the provisions of the relevant international agreements are applicable.

4.2. Hauling services

4.2.1. Train movement service

Train movement: load movement on the line segment based on the route permit provided to LTE-HU by the Customer, as a complex service, including – depending on the contents of the order – providing the engine, the engine driver, and the traction power required for movement.

If the service is ordered, the Customer is required to place an order for the route prior to the date of performance determined in the order for the movement of the train – in conformance to the provisions of the legislation and the Network Statement in force at any time – and to verify the ordering of the route to the Service Provider. The possession of the safety, technical, regulatory permits, certificates and inspections required for the movement of the railway vehicles assembled into a train, and the commissioned train, as well as hanging over the schedule(s) relating to the route to LTE-HU are the duties of the Customer, for the inappropriate performance of which they shall be liable.

Train movement may be performed by using the equipment in LTE-HU's possession or disposal, and in possession or at the disposal of the Customer, based on the order.

If train movement is performed by LTE-HU using the equipment in its own possession or disposal, the service shall also extend to the provision of the engine, engine driver, and traction power required for movement.

If train movement is performed by LTE-HU using the equipment in the possession or at the disposal of the Customer, the service shall also extend to the provision of the engine driver and traction power required for movement.

In the case of train movement services provided with the use of external equipment, LTE-HU shall be responsible for the professional operation of the vehicle used for the performance of the service in compliance with the relevant technical and safety provisions, and its use in conformance to its intended purpose if the documentation and information in relation to the operation of the vehicle has been handed over by the Customer to the engine driver fulfilling the order in a justifiable manner, at the appropriate time defined in a separate agreement between the Parties for the use of external equipment.

In the case of train movement services provided with the use of external equipment, the Customer is responsible for the suitability of the vehicle used for the performance of the service for use in conformance to its intended purpose, and thus its technical condition, readiness for operation, and the possession of the required permits in particular.

4.2.2. Shunting service

Shunting: disassembly of trains into wagons, assembly of trains from wagons, and their changeover at stations (marshalling yards, places of load processing, load shunting technical and engineering equipment, and other non-public places of service). The shunting service includes – depending on the contents of the order – the provision of the engine, engine driver and – in the case of a diesel hauling vehicle –traction power required for shunting. If the shunting service is ordered, the Customer is required to order the traffic activities required for the performance of the shunting service, as well as the provision of station shunting personnel from the infrastructure operator prior to the date of performance determined in the order, and to verify this. .

The Customer is obliged to indemnify the Service Provider for all damage arising due to the failure to perform its obligations defined in this Section, or its inappropriate performance.

If the shunting service is ordered, the minimal order period shall be 24 hours.

Shunting may be performed by using the equipment in the possession or at the disposal of LTE-HU, and that is in the possession or at the disposal of the Customer, based on the order.

If shunting is performed by LTE-HU with the use of the equipment in its possession or at its disposal, the service shall also extend to the provision of the engine, engine driver and – in the case of a diesel hauling vehicle –traction power required.

If shunting is performed by LTE-HU with the use of the equipment in the possession or at the disposal of the Customer, the service shall also extend to the provision of the engine driver, and traction power required for movement.

In the case of shunting services provided with the use of external equipment, LTE-HU shall be responsible for the professional operation of the vehicle used for the performance of the service in compliance with the relevant technical and safety provisions, and its use in conformance to its intended purpose if the documentation and information in relation to the operation of the vehicle has been handed over by the Customer to the engine driver fulfilling the order in a justifiable manner, at the appropriate time defined in a separate agreement between the Parties in relation to the use of external equipment.

In the case of shunting services provided with the use of external equipment, the Customer shall be responsible for the suitability of the vehicle used for the performance of the service for use in conformance to its intended purpose, and thus its technical condition, readiness for operation, and the possession of the required permits in particular.

4.2.3. Other traction services

Other hauling services provided by the Service Provider:

1. hauling services requested for running test or measurement train purposes;
2. hauling services requested for track construction, track maintenance purposes, services ordered in relation to trains running from the place of deposition to the construction site transporting construction materials (a so-called construction train);
3. movement of railway vehicles and construction equipment performed on the segment of track obstruction.

4.2.4. Complementary services relating to hauling

The Customer is obliged to accurately define other services relating to hauling in relation to the provision of which the Parties have agreed, simultaneously with the placement of the hauling order.

4.3. Placing orders for hauling services

The demand for the conclusion of an Agreement between LTE-HU and the Customer (hereinafter jointly referred to as the Parties) and the ordering of services shall be announced in writing to the commercial organization of LTE-HU.

The conclusion of an agreement between the Parties shall be conditioned on the Customer's being in possession of a railway company operating license, a railway safety certificate and to report the number of this to the Service Provider simultaneously with the declaration of demand.

By signing the Agreement, the Customer acknowledges that it has become familiarized with the provisions of these Business Regulations, and expressed its consent to be bound by them. Should there be any contradiction between the Agreement and the Business Regulations, then the provisions of the Agreement shall prevail.

Simultaneously with the conclusion of the Agreement, the Customer shall communicate to the Service Provider its approximate demands for train movement, shunting, other and complementary services by engine category and by month in relation to the given business year. The Customer shall send the list of requested services for the next week until 12:00 am on the previous Thursday each week at the latest to LTE-HU, in order to provide the efficient performance of services.

Either Party may terminate the Agreement with a 30-day term of notice, without a cause, by means of a written statement served to the other Party. The termination of the Agreement shall not affect the fulfillment of orders already confirmed.

Either Party may terminate this Agreement with immediate effect, by means of a written statement with a cause, which shall become valid upon receipt by the other Party, in case the other Party has grossly violated the Agreement.

Gross violation of the Agreement by the Customer shall specifically extend to – without limitations – the following instances:

- failure to perform, or the gross or repeated violation of one of its material contractual obligations set out in these Business Regulations or the Agreement – thus its obligation to provide the conditions required for the fulfillment of individual orders in particular;

- failure to fulfill its payment obligation even in spite of the payment notice of the Service Provider including a second deadline.

Failure to perform, or the gross or repeated violation of one of its material contractual obligations defined in these Business Regulations or the Agreement shall be considered as the gross violation of the Agreement by LTE-HU.

The Parties also have the option of cancellation with immediate effect if bankruptcy or liquidation proceedings are initiated against the other Party, or if the railway company operating license of the other Party is revoked or it is no longer valid.

If extraordinary cancellation is performed due to any reason that is attributable to the Customer, LTE-HU is not obliged to fulfill the individual orders of the Customer from the day of the termination of the Agreement.

Neither Party assumes any liability, nor does it qualify as a violation of the Agreement if any of the Parties is unable to fulfill any of its obligations existing based on the Framework Agreement or an individual order due to an unexpected and unpredictable event that cannot be avoided by the Parties (force majeure). In particular, natural disasters (earthquake, flood, etc.), states of emergency, wars, strikes, etc. belong to such events.

After the force majeure has become known, the Party shall notify the other Party without fail in order to inform the other Party at the same time in relation to the expected duration of the event of force majeure.

Based on the Agreement concluded, the Customer is entitled to order individual hauling services (hereinafter referred to as individual orders), in the relation of either the national open access railway network, or a private railway network.

The following are considered to be individual orders:

- in the case of train movement, the simultaneous ordering of services requested for the one-time running of a given route at a designated time;
- in the case of shunting ordered separately, the ordering of shunting services for a given place of service and a given day.

Individual orders shall be submitted to the commercial organization of LTE-HU in writing or electronically.

Individual orders may also be submitted in a consolidated manner, as annual or mid-year orders.

Relating to annual routes, the services requested for a given schedule period shall be ordered by the Customer from the Service Provider at least 5 days in advance of the first day of the given schedule period.

If the modification of an order already submitted is submitted by the Customer within 5 days before the planned starting date of the requested annual service, this qualifies as an operative order, for which, as an individual order, an urgency fee shall be charged by the Service Provider.

The orders submitted in relation to the given schedule period in addition to the annual order qualify as mid-year orders.

If an order, or the modification of an order having been already submitted is submitted by the Customer within 5 days before the planned starting date of the requested service, it shall be deemed as an operative order for which – as an individual order – an urgency fee shall be charged by LTE-HU.

4.4. The performance of hauling services

The hauling services ordered based on the individual orders and confirmed by LTE-HU shall be performed by the Service Provider at the place and time defined in the individual order, taking the additional conditions determined in the confirmed order into consideration, and in compliance with them.

In the course of the performance of the order, the Parties are required to act in cooperation with each other. In favor of the fulfillment of the order, LTE-HU shall act in the manner generally expected in the given situation, and the Customer is obliged to aid the fulfillment of the order in the same manner.

The Parties are required to notify each other without fail in relation to all material circumstances affecting the performance of the Agreement.

The maintenance of the running certificate – in conformance to the provisions of the Network Statement – shall be the responsibility of LTE-HU.

Ordering of the track capacity required for the fulfillment of the individual order shall be the duty and responsibility of the Customer, while ordering the track capacity required for running machines prior to the initiation and following the performance of the hauling service is that of LTE-HU. The Parties are required to incur the costs of ordering the track capacity requested by them themselves.

Prior to the initiation of the fulfillment of the individual order, the Customer is obliged to verify the ordering of the track capacity, the possession of the appropriate route, and the performance of the train inspection and the braking test serving safety purposes – the Customer is required to record the performance of which on the running certificate – to LTE-HU.

If the stopping time over the scheduled stopping time exceeds 2 hours – due to reasons that fall outside the scope of control of LTE-HU –, LTE-HU shall serve an obstruction announcement to the Customer in the manner regulated in the Agreement, and may transfer the hauling vehicle. The Parties are obliged to agree in relation to the time of the performance of the hauling service. In such a case, LTE-HU assumes no responsibility for the damages of the Customer.

4.5. The fees of hauling services

The fees of hauling services are included in the Tariffs.

4.6. The settlement of Customer complaints

If the Customer intends to lodge a complaint in relation to the performance of the hauling service, they are entitled to announce this to LTE-HU prior to the completion of the fulfillment of the individual order, or within 30 days following the completion of the fulfillment of the individual order.

The written complaint of the Customer shall be investigated by LTE-HU within 20 (twenty) days, and they shall notify the Customer in writing in relation to the result of the investigation. Disputes shall be resolved by the Parties primarily by conciliation with each other, through negotiations.

V. Final provisions

The Parties are obliged to send all official notifications and other messages to the other Party in writing, which shall be considered to have been delivered if they have been received by the representative of the other Party in a certified manner, in the case of delivery by mail, at the date and time of receipt indicated on return receipt, and in the case of sending by email, at the date and time specified in the confirmation of receipt.

The fees of the services of the railway company, as well as the method and conditions of determining the fees can be found in the Tariffs, which is available to the Customers at the customer service and goods acceptance sites of LTE-HU, and at its website.